

**STRATEGIJA RAZVOJA SARADNJE SA ISELJENIŠTVOM
BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE
za period 2020. – 2024. godina**

Brčko, novembar 2019. godine

SADRŽAJ

Uvod

1. Opći statistički podaci o iseljeništvu Bosne i Hercegovine	4
2. Institucionalni okvir za izradu strategije - ključne institucije i njihove nadležnosti	5
3. Strateški okvir i prepoznatljivost iseljeništva u strateškim dokumentima	7
4. Situaciona analiza za Brčko distrikt BiH	11
5. Vizija, misija, strateški ciljevi i mjere	15
6. O Akcionom planu i budžetu	35
7. O monitoringu i evaluaciji	35

Aneksi

ANEKS 1 – Institucionalni okvir za razvijanje saradnje sa iseljeništvom na nivou Bosne i Hercegovine	37
ANEKS 2 – Akcioni plan za realizaciju Strategije razvoja saradnje sa iseljeništvom	40
ANEKS 3 – Budžet potreban za implementaciju Strategije	53
ANEKS 4 – Prijedlog okvira za praćenje i evaulaciju realizacije Strategije razvoja saradnje s iseljeništvom	56

UVOD

Iseljništvo predstavlja vrlo važan i vrijedan društveni resurs za svako društvo, pa tako i bosanskohercegovačko. Iseljništvo je jako zainteresovano za proširivanje i produbljivanje svih vrsta i oblika veza sa zemljom porijekla i u tom kontekstu spremno na unapređenje daljnje saradnje. Stoga se i od Brčko distrikta BiH (BDBiH) očekuje da u svom domenu djelovanja i odgovornosti stvori još bolje uslove i pretpostavke za čvršće povezivanje i produbljivanje saradnje sa iseljništvom, kako s ciljem ubrzanijeg društvenog razvoja samog Distrikta tako i s ciljem unapređenja položaja i statusa iseljenika u zemljama u kojima borave, i razvijanje trajnih veza sa domovinom.

Cilj ove strategije je da kroz definisanje jasne vizije, strateških ciljeva i mjera značajno doprinese boljoj saradnji BDBiH i njegovih iseljenika te da razvije i ojača odnose iseljenika druge i treće generacije s mjestom njihovog porijekla u narednom petogodišnjem periodu, 2020–2024. godina.

Strategija je nastala kao rezultat rada Radne grupe za izradu Strategije razvoja saradnje sa iseljništvom koju je Vlada BDBiH formirala od predstavnika izvršne vlasti Distrikta po pojedinim odjeljenjima Vlade i u saradnji sa IOM¹, UNDP² i USAID Diaspora Invest³ koji su pružili specijalističku stručnu pomoć pri njenoj izradi.

Važno je i napomenuti da ova strategija predstavlja integralni dio Okvirne strategije razvoja saradnje sa iseljništvom Bosne i Hercegovine i da je u svim bitnim elementima usaglašena sa strategijama drugih nivoa vlasti u BiH.

---

¹ IOM – Međunarodna organizacija za migracije

² UNDP – Razvojni program Ujedinjenih naroda

³ USAID Diaspora Investment – Projekat „Podrška investiranju dijasporu u BiH “ koji provodi Američka agencija za međunarodni razvoj

1. Opći statistički podaci o iseljeništvu Bosne i Hercegovine

Pitanje sveukupnih statističkih pokazatelja migracijskih kretanja predstavlja izazov za svaku zemlju, uključujući i Bosnu i Hercegovinu. Kada je riječ o emigraciji, zvanični podaci se oslanjaju na tzv. prijavljene odlaske u inostranstvo odnosno odjave prebivališta, čemu veliki broj iseljenika ne pribjegava. Usljed takvih okolnosti, veoma je važno osloniti se i na statističke podatke drugih važnih aktera, poput EUROSTAT-a, statističkih institucija zemalja prijema, Svjetske banke i drugih međunarodnih organizacija.

Migracijski profil Bosne i Hercegovine, predstavlja katalog zvaničnih statističkih podataka o migracijskim kretanjima u Bosni i Hercegovini i služi kao izvor zvaničnih agregatnih podataka, koji predstavljaju osnov za sagledavanje fenomena migracija u BiH.

„Prema dostupnim zvaničnim podacima agencija za statistiku zemalja prijema i diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine, procjena ukupnog broja osoba koje žive u iseljeništvu, a koje vode porijeklo iz Bosne i Hercegovine, **iznosi najmanje 2 miliona što čini 56,6% u odnosu na 3.531.159 ukupnog stanovništva u Bosni i Hercegovini.**

Prema procjenama Svjetske banke taj postotak je nešto manji i iznosi 44,5% što pozicionira Bosnu i Hercegovinu na 16. mjesto u svijetu po stopi emigracije u odnosu na broj stanovnika u zemlji (od ukupno 214 zemalja i teritorija obuhvaćenih u Migration and Remittances Factbook 2016).

Važno je napomenuti da se podaci Svjetske banke odnose samo na prvu generaciju bosanskohercegovačkih emigranata, te otuda i razlika u ukupnom broju i stopi emigracije u odnosu na ukupan broj stanovnika u zemlji.”⁴

Prema podacima koje navodi Migracijski profil BiH za 2017. godinu, zemlje u kojima živi najveći broj državljana BiH su Hrvatska (394.146), zatim Srbija (333.687), Njemačka (200.510), Austrija (170.864). Značajan broj državljana BiH živi i u SAD (125.442), Sloveniji (103.663), Švicarskoj (59.685), Švedskoj (58.372), Kanadi (41.722).

Jedina institucija u BiH koja raspolaže agregatnim podacima o broju državljana koji su odjavili prebivalište ili boravište radi iseljenja u inostranstvo je Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine. Prema njihovim podacima, u 2018. godini 4.113 osoba je odjavilo boravak u Bosni i Hercegovini.

Prema podacima EUROSTAT-a za 2017. godinu, 20.251 državljanin BiH je prvi put regulisao boravak zemalja EU za tzv. plaćene poslove (visokoobrazovne, istraživačke, kao i plaćene poslove iz drugih razloga). Upravo 19.679 osoba je iz drugih razloga dobilo vize zemalja EU. To ukazuje da postoji ozbiljan trend odlazaka iz BiH, ne samo visokoškoloovanih osoba, već i osoba drugih obrazovnih profila odnosno da se visokoobrazovani zapošljavaju na poslovima koji ne zahtijevaju visoku stručnu spremu. Istovremeno, u toku 2017. godine 2.103 državljanina BiH regulisalo je boravak po osnovu obrazovanja.

---

⁴ Migracijski profil BiH za 2017. godinu. https://dijaspora.mhrr.gov.ba/wp-content/uploads/2018/05/MIGRACIONI-PROFIL_2017_-HRV.pdf, str.63

Kada je u pitanju Brčko distrikt BiH (u daljnjem tekstu: BDBiH) ne postoje pouzdani podaci niti validne procjene o stvarnom broju iseljenika, njihovom ekonomskom i obrazovnom profilu ni precizni podaci o zemljama u kojima borave.

2. Institucionalni okvir za izradu strategije – ključne institucije i njihove nadležnosti

Za unapređenje saradnje sa iseljeništvom, u BiH izuzetno su značajni organi na svim nivoima vlasti. Imajući u vidu vezanost iseljeništa za mjesto njihovog porijekla u BiH potrebno je posebno naglasiti značaj institucija lokalne samouprave. Organi i upravne organizacije imaju važnu operativnu ulogu u kreiranju, provedbi, monitoringu i evaluaciji politika koje uključuju saradnju sa iseljeništvom, kako u smislu zaštite i podrške ostvarenju interesa iseljenika u zemljama destinacije, tako i u BiH, uključujući njihovu punu uključenost u razvojne procese u zemlji.

a) Bh. nivo

Na nivou Bosne i Hercegovine, u skladu sa Ustavom i zakonima, mnoge institucije imaju nadležnosti i obaveze vezane za kreiranje i provođenje politika i unapređenje saradnje sa iseljeništvom. Prikaz ključnih institucija na nivou BiH i njihovih nadležnosti bitnih za problematiku razvoja saradnje sa iseljeništvom dat je u Aneksu I ove strategije.

b) Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

BDBiH uspostavljen je 2000. godine odlukom Međunarodnog arbitražnog suda i predstavlja jedinstvenu administrativnu jedinicu lokalne samouprave koja je pod suverenitetom Bosne i Hercegovine. Statut BDBiH⁵ definiše institucionalni okvir funkcionisanja i nadležnosti BDBiH.

Institucije BDBiH su:

- a) Skupština BDBiH – 31 poslanik;
- b) Vlada BDBiH – gradonačelnik, zamjenik gradonačelnika, glavni koordinator Vlade i šefovi odjeljenja;
- c) Javna uprava BDBiH – odjeljenja Vlade Distrikta; Ured gradonačelnika; Direkcija za finansije Distrikta; Ured za upravljanje javnom imovinom; Ured koordinatora za BDBiH pri Vijeću ministara Bosne i Hercegovine i ostali organi uprave kada je to predviđeno zakonom.
- d) Policija BDBiH;
- e) Sudovi, Pravobranilaštvo i Tužilaštvo BDBiH.

Nadležnosti javnih organa vlasti u BDBiH su:

- a) privreda;
- b) finansije;
- c) javna imovina;
- d) javne usluge / infrastruktura;
- e) kultura;

---

⁵ Statut Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (prečišćeni tekst)

http://www.bdcentral.net/images/stories/Vazni_akti/Statut/Ba/statut_brcko_distrikta_bih-precisceni_tekst-2-10-ba.pdf

- f) obrazovanje;
- g) zdravstvena zaštita;
- h) zaštita životne sredine;
- i) socijalna zaštita;
- j) pravosuđe i pravne usluge;
- k) policija;
- l) stambena pitanja;
- m) urbanizam i prostorno planiranje;
- n) ostale nadležnosti neophodne za funkcionisanje Distrikta kao jedinstvene administrativne jedinice lokalne samouprave.

U okviru Vlade BDBiH organizovana su sljedeća odjeljenja:

- 1) Ured gradonačelnika
- 2) Odjeljenje za javnu sigurnost
- 3) Odjeljenje za stručne i administrativne poslove
- 4) Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu
- 5) Odjeljenje za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu
- 6) Odjeljenje za zdravstvo i druge usluge
- 7) Odjeljenje za obrazovanje
- 8) Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju
- 9) Odjeljenje za prostorno planiranje i imovinskopravne poslove
- 10) Odjeljenje za raseljena lica, izbjeglice i stambena pitanja
- 11) Odjeljenje za komunalne poslove
- 12) Odjeljenje za javne poslove
- 13) Odjeljenje za javni registar.

Pored institucija definisanih Statutom, u BDBiH su uspostavljene još i Ured za reviziju finansijskog poslovanja institucija BDBiH, Komisija za papire od vrijednosti te Zavod za zapošljavanje BDBiH.

Ustav Bosne i Hercegovine, kao i važeći zakoni i odluke institucija Bosne i Hercegovine, direktno su primjenljivi na cijeloj teritoriji Distrikta. Zakoni i odluke svih vlasti Distrikta moraju biti u skladu s važećim zakonima i odlukama institucija Bosne i Hercegovine pri čemu se koordinacija aktivnosti BDBiH i vlasti na nivou BiH vrši putem Ureda koordinatora pri Vijeću ministara Bosne i Hercegovine.

Saradnja sa iseljeništvom odvija se u okviru redovnih aktivnosti organa i institucija BDBiH, bez stavljanja posebnog akcenta u ovom domenu sa stanovišta zakonodavnih, funkcionalnih i organizacionih aktivnosti.

3. Strateški okvir i prepoznatljivost iseljništva u strateškim dokumentima

Na nivou BiH usvojeni su strateški dokumenti od posebnog značaja za kreiranje politika prema iseljništvu.

Politika o saradnji sa iseljništvom (2017) je dokument Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice (MLJPI) BiH usvojen od strane Vijeća ministara BiH, kojim se, po prvi put institucionalizira saradnja između BiH i njenog iseljništva. Dokument uspostavlja tri glavna strateška cilja: Razvoj pravnog sistema i institucionalnih kapaciteta, Pružanje podrške iseljništvu i unapređenje saradnje, Stvaranje uslova za veći doprinos iseljništva razvoju BiH.

U okviru prvog cilja, dokument predviđa donošenje okvirne strategije saradnje sa iseljništvom, zakonskog okvira, razvijanje mehanizama međuinstitucionalne koordinacije za saradnju sa iseljništvom, jačanje kapaciteta institucija BiH, te lokalne samouprave za saradnju sa iseljništvom, odnosno praćenje emigracijskih tokova i izvještavanje o tome.

U okviru drugog cilja, dokument predviđa aktivnosti usmjerene na praćenje ostvarivanja prava i interesa iseljenika u BiH i zemljama prijema, jačanje kapaciteta organizacija u iseljništvu i mehanizama predstavljanja iseljništva u zemljama prijema i u BiH. Predviđene su i aktivnosti usmjerene na očuvanje maternjih jezika, kulture i identiteta, unapređenja saradnje u oblasti privrede, obrazovanja, nauke, kulture i sporta, unapređenja informisanja, razmjene informacija i međusobne komunikacije, kao i podržavanje aktivnosti civilnog sektora u iseljništvu i u BiH, koji doprinose jačanju veza BiH i iseljništva.

U okviru trećeg cilja, dokument je predvidio sveobuhvatne aktivnosti usmjerene na: promovisanje iseljništva i njegovih razvojnih resursa, njihovo investiciono i finansijsko mobilisanje, zatim mobilisanje ljudskih potencijala, znanja i vještina iseljništva, kao i podršku filantropskim i humanitarnim aktivnostima iseljništva.

Dokument predviđa i uspostavljanje posebnih nagrada odnosno priznanja za različite doprinose iseljništva. Kao što to ovaj dokument i navodi, po prvi put BiH, Politikom o saradnji sa iseljništvom, pokazuje jasno opredjeljenje države da se iseljništvu stavi na raspolaganje, prepozna njegov potencijal i pruži svu neophodnu podršku u ostvarivanju prava u zemlji i inostranstvu.⁶

Dokument detaljno razrađuje aktivnosti za razvoj saradnje sa iseljništvom u oblasti obrazovanja i nauke, i mobilizaciju njihovih ljudskih potencijala, znanja i vještina. *Unapređenje saradnje* planira se kroz:

- a) povezivanje obrazovnih i naučnih institucija i pojedinaca iz BiH sa iseljenicima i njihovim organizacijama;
- b) razmjenu učenika, studenata i profesora;
- c) promovisanje obrazovanja studenata iz iseljništva na visokoobrazovnim ustanovama u BiH;
- d) uključivanje naučnika i stručnjaka porijeklom iz BiH u naučnoistraživačke projekte u BiH;
- e) programe virtuelnog povratka stručnjaka, njihove mobilnosti i umrežavanja;
- f) pravljenje liste naučnih projekata u BiH i činjenjem ih dostupnim iseljništvu.

---

⁶ Politika o saradnji sa iseljništvom, <http://www.mhrr.gov.ba/iseljenistvo/Dokumenti/PolitikaB%20final1.pdf>

Istovremeno, očekuje se da i iseljništvo u aktivnostima koje provodi u zemlji prijema, uključuje institucije iz BiH i povezuje ih sa svojim institucijama. Podržat će se i aktivnosti organizacija civilnog društva u iseljništvu i udruženja iseljenika u zemljama prijema kojima se unapređuje saradnja iseljništva i BiH u oblasti nauke i obrazovanja (organizovat će se civilni forumi – susreti organizacija iz iseljništva i BiH).

Planira se i mapiranje iseljništva u zemljama s velikim brojem iseljenika iz BiH, s ciljem pribavljanja informacija o broju i profilu iseljenika u zemljama prijema, s posebnim naglaskom na ekonomske i akademske potencijale u iseljništvu.

Mobilizacija potencijala stručnjaka u iseljništvu (naročito u oblasti medicine i informacionih tehnologija, kao i predavača na univerzitetima) obuhvata sljedeće aktivnosti: „uključivanje eksperata i naučnika iz iseljništva u izradu studijskih programa, u svojstvu gostujućih predavača (naročito u oblasti zdravstva), programe prenošenja znanja putem mentorstva, povremenih posjeta, *online* konsultacija, ljetnih škola, seminara i kongresa (naročito u oblasti zdravstva), zatim uključivanje naučnika iz iseljništva u rad tijela nadležnih za razne segmente nauke, nalaženje mogućnosti da naučnici iz iseljništva uključe istraživače i institucije iz BiH u svoje projekte, podršku zajedničkim projektima domaćih i naučnika iz iseljništva u okviru kojih će nastati naučni rezultati i međunarodni kontakti potrebni za uspješnije privlačenje evropskih sredstava, podršku programima prenošenja stručnog znanja i obuke uz uključivanje stručnjaka iz iseljništva, prenošenje novih tehnologija usmjereno na jačanje ekonomskog razvoja itd.“

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH u saradnji sa Ministarstvom vanjskih poslova BiH planira da uspostavi mehanizam za prenošenje znanja iz iseljništva u BiH, odnosno mehanizam koji će povezati privrednike i stručnjake iz iseljništva iz različitih oblasti sa institucijama, organizacijama i pojedincima u BiH.

Nosioci aktivnosti utvrđenih u Politici su Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, Ministarstvo vanjskih poslova uz aktivno učešće institucije sa svih nivoa vlasti u skladu sa svojim nadležnostima, uz podršku civilnog sektora, posebno organizacija iseljništva, kao i međunarodnih organizacija.

Strategija u oblasti migracija i azila BiH (2016–2020) ima osam strateških ciljeva, od kojih je jedan i „Jačanje institucionalnih kapaciteta u BiH s ciljem povezivanja migracije i razvoja“. U okviru ovog cilja predviđena su dva seta mjera – prvi u vezi sa imigracijom i razvojem pod vodstvom Ministarstva sigurnosti (Sektora za imigraciju), i drugi u vezi sa emigracijom i razvojem koji vodi MLJPI (Sektor za iseljništvo).

U okviru ovog drugog seta mjera (mjere 6.2), Akcionim planom 2016–2020, predviđene su aktivnosti na poboljšanju pravnog i institucionalnog okvira za saradnju sa iseljništvom (razvijanje sistema praćenja emigracionih trendova, jačanje kapaciteta MLJPI i podrška drugim institucijama različitih nivoa vlasti i civilnom sektoru za uključivanje iseljništva s ciljem doprinosa razvoju BiH).⁷

---

⁷ Strategija u oblasti migracija i azila i akcioni plan za period 2016-2020, http://www.msb.gov.ba/PDF/Strategija_HRV_2016.pdf

U **Strategiji vanjske politike Bosne i Hercegovine 2018–2023**⁸, navodi se, da će se vanjska politika Bosne i Hercegovine usmjeriti na privlačenje što većeg broja visokoobrazovanih i poslovno aktivnih osoba porijeklom iz Bosne i Hercegovine. Diplomatsko-konzularna predstavništva će održavati intenzivnu komunikaciju i susrete sa udruženjima iseljenika u svrhu upoznavanja potencijala iseljeničtva Bosne i Hercegovine, s naglaskom na stručne i visokoobrazovne kadrove. Pomagat će i mapiranje iseljeničtva.

U nacrtu **Strategije razvoja nauke u BiH 2017–2022** jedan od ciljeva je „Uključivanje naučnog iseljeničtva u istraživački prostor BiH“⁹. Predviđa se podrška naučnog iseljeničtva u razvoju kadrova (obuka na domaćim univerzitetima ili u inostranstvu i dokvalifikacija), razvoju sistema vrednovanja i praćenja kvaliteta rada u oblasti naučnoistraživačke i istraživačko-razvojne djelatnosti, izradi naučno-tehnološke baze podataka i unapređenju izdavaštva. Očekuje se njihova pomoć u uključivanju u evropske tokove nauke i tehnologije i međunarodnu saradnju. Zato se planira: stvaranje zakonskih i drugih pretpostavki za nesmetan transfer znanja i tehnologija u oba smjera; mogućnost dodjeljivanja statusa pridruženog naučnog savjetnika naučnicima iz BiH, zaposlenim u inostranstvu; stvaranje uslova (organizacionih i finansijskih) da evaluiraju istraživačke projekte od strateškog značaja; uključivanje pripadnika naučnog iseljeničtva iz BiH u registar kompetentnih recenzenata iz BiH i inostranstva; detaljno mapiranje naučnog iseljeničtva iz BiH u razvijenim zemljama prijema; uključivanje pripadnika naučnog iseljeničtva u sve procese i programe u BiH koji doprinose razvoju naučno-istraživačke, istraživačko-razvojne i inovativne djelatnosti (učestvovanje, zajedno s njihovim matičnim institucijama, i u projektima javnog i privatnog partnerstva, u privredi); podizanje svijesti o doprinosu naučnog iseljeničtva sveobuhvatnom razvoju BiH i promovisanje uspješnih naučnika i pronalazača iz BiH i naučnog iseljeničtva; i stimulisanje donacija i raznih oblika učešća naučnog iseljeničtva u razvoju nauke i istraživanja u BiH, putem poreznih olakšica.

U dokumentu **Prioriteti za razvoj visokog obrazovanja u BiH za period 2016–2026**¹⁰ prepoznata je važnost mobilnosti i međunarodne saradnje, ali ne i mogući doprinos naučnog iseljeničtva. Podrška iseljeničtva bila bi posebno značajna kod tri prioriteta: Pod prioritetom „Naučnoistraživački rad“ planira se usaglašavanje sektorskih prioritetnih područja za razvoj naučnoistraživačkog rada na visokoškolskim ustanovama i izrada institucionalnih planova razvoja; programi usavršavanja akademskog osoblja; i finansiranje međunarodne saradnje i umrežavanja. Također se planira da se u skladu sa Strategijom mobilnosti EHEA 2020 „Mobilnost za bolje učenje“ izradi dokument o mobilnosti. Kod prioriteta „Povezanost tržišta rada i visokog obrazovanja“ planira se da se istraživačkom radu i inovacijama na visokoškolskim ustanovama da visok prioritet, kao i da se unaprijedi zakonodavstvo i praksa u oblasti priznavanja kvalifikacija u svrhu zapošljavanja ili nastavka školovanja. Pod prioritetom „Internacionalizacija“ planira se međunarodna mobilnost, umrežavanje i projekti, kao i izrada studijskih programa na stranim jezicima.

S obzirom da BDBiH direktno primjenjuje odluke institucija BiH na svojoj teritoriji, strateški dokumenti koji su gore spomenuti za državni nivo čine osnovni strateški okvir i okvir djelovanja i za

---

⁸ Strategija vanjske politike BiH 2018-2023, <https://dijaspora.mhrr.gov.ba/wp-content/uploads/2018/06/Strategija-vanjske-politike-Predsjednistva-BiH-HRV.pdf>

⁹ Strategija razvoja nauke u Bosni i Hercegovini 2017–2022. godina, <http://sllist.ba/glasnik/2018/broj22/broj022.pdf>

¹⁰ Prioriteti za razvoj visokog obrazovanja u BiH za period 2016–2026
http://www.cip.gov.ba/images/pdf/Legislativa/PRIORITETI_ZA_RAZVOJ_VISOKOG_OBRAZOVANJA_U_BOSNI_I_HERCEGOVINI_ZAPERIOD_2016_2026_GODINE_HR.pdf

BDBiH. Gotovo svi navedeni strateški dokumenti tretiraju BDBiH i prihvaćeni su i od strane organa BDBiH koji su i učestvovali u njihovoj izradi.

Na nivou BDBiH strateški okvir odnosno opći pravci, smjernice i okvir djelovanja izvršne i zakonodavne vlasti Distrikta definisani su dokumentom „**Opća politika Brčko distrikta BiH za period 2016–2020. godina**”¹¹ koji je Skupština Brčko distrikta BiH usvojila u februaru 2017. godine. Opća politika se odnosi na sljedeća pitanja i oblasti: pozicija Brčko distrikta BiH u svjetlu Konačne arbitražne odluke; evropske integracije i prekogranična saradnja; privreda; poljoprivreda, šumarstvo i vodoprivreda; finansije; javna uprava; organizacija javnih preduzeća i fondova; zakonodavna aktivnost; borba protiv korupcije i kriminala; javna imovina; infrastruktura; urbanizam i stambena pitanja; obrazovanje; zdravstvena zaštita; socijalna zaštita; policija; javna sigurnost; pravosuđe; revizija; zaštita okoliša; sport i kultura; boračka populacija; mjesne zajednice; saradnja s vjerskim zajednicama; saradnja s državnim organima i entitetima BiH; saradnja s Evropskom unijom i drugim međunarodnim institucijama i organizacijama; mediji i informisanje; ljudska prava; rad i radno-pravni odnosi; turizam; mladi i nevladine organizacije; zaštita potrošača.

Kao osnovne ciljeve politike dokument je definisao:

- a) donošenje politike prekogranične saradnje,
- b) stvaranje povoljne poslovne klime za privlačenje domaćih i stranih privatnih investicija,
- c) kontinuiranu promociju privrednog ambijenta i resursa radi privlačenja novih investicija,
- d) stalni rad na stvaranju stimulativnog i povoljnog privrednog ambijenta,
- e) depolitizaciju i racionalizaciju te povećanje efikasnosti i odgovornosti javne uprave,
- f) usklađivanje raspoloživog ljudskog potencijala s potrebama tržišta rada,
- g) osmišljavanje projekata i programa u oblasti kulture,
- h) intenzivnu i proaktivnu regionalnu saradnju i saradnju s međunarodnim organizacijama i institucijama.

Iako dokument pokriva sve oblasti društvenog razvoja BDBiH, u njemu nije posebna pažnja posvećena iseljeništvu **niti su definisani okviri i politike saradnje sa iseljeništvom.**

Pored navedenih strateških dokumenata, BDBiH je svoj razvoj bazirao i na **Strategiji razvoja Brčko distrikta BiH za period 2008–2017. godina**¹². U ovom strateškom dokumentu također nije tretiran značaj i potencijal iseljeništva kao važan faktor i poluga za ostvarivanje postavljenih strateških ciljeva, niti u domenu ciljeva razvoja niti u mjerama i aktivnostima za ostvarivanje ciljeva. U toku je izrada Strategije prostornog razvoja BDBiH te pripreme aktivnosti za izradu nove Strategije razvoja BDBiH za naredni srednjoročni period, što otvara mogućnosti da se strateški dokumenti saradnje sa iseljeništvom u potpunosti integrišu u novi strateški dokument razvoja BDBiH i da na taj način iseljeništvo sa svojim resursima, znanjem i potencijalom postane značajan faktor ostvarivanja strateških ciljeva razvoja BDBiH u svim segmentima.

---

¹¹ Opća politika Brčko distrikta BiH za period 2016–2020. godina <https://skupstinabd.ba/images/dokumenti/ba/opca-politika.pdf>

¹² Strategija razvoja Brčko distrikta BiH za period 2008–2017. godina http://www.bdcentral.net/images/stories/Vazni_akti/Strateski_dokumenti/strategija_razvoja_brcko_distrikta_2008-2017-ba.pdf

4. Situaciona analiza za Brčko distrikt BiH

Ocjena stanja relevantna sa aspekta izrade ove strategije prezentirana je u okviru 4 osnovna prioritetna područja (stuba) na kojima ona počiva¹³, a to su:

- a) Izgradnja institucionalnog i normativnog okvira za saradnju sa iseljeništvom;
- b) Društveni razvoj u funkciji uključivanja iseljeništvu;
- c) Ekonomski razvoj i uključivanje iseljeništvu;
- d) Podrška mladima sa akcentom uključivanja mladih iz iseljeništvu.

Brčko distrikt BiH ima površinu od 493 km² i prema posljednjem popisu stanovništva¹⁴ na teritoriji Distrikta živi 83.516 stanovnika u 59 naselja. Gradsko stanovništvo čini 54,5% stanovništva, dok prosječna starost iznosi 39,7 godina.

Ukupan broj stanovnika je za 4.111 manji nego po popisu iz 1991. godine te ne postoje egzaktni podaci i evidencije o iseljeništvu BDBiH, a procjene se kreću od 25.000 do 35.000 ljudi, svih generacija iseljeništvu.

Kao što je već ranije istaknuto, BDBiH ima sav potreban institucionalni kapacitet i normativni potencijal za uspješnu, efektivnu i efikasnu realizaciju saradnje sa iseljeništvom. U dosadašnjem periodu saradnja sa iseljeništvom nije bila u fokusu razvoja institucionalnog i normativnog okvira, ali svi resursi potrebni za uspješnu realizaciju su na raspolaganju, dok mehanizam koordinacije unutar Vlade Distrikta i sa Vijećem ministara BiH omogućava nesmetanu realizaciju svih planiranih aktivnosti.

Sistem obrazovanja predstavlja ključni faktor razvoja svakog društva. BDBiH ima potpunu nadležnost za kreiranje politika i razvoja sistema obrazovanja na svojoj teritoriji koja je regulisana zakonima Distrikta.

Na teritoriji BDBiH radi 15 osnovnih škola, 4 srednje škole i 4 visokoškolske ustanove.

Osnovno i srednjoškolsko obrazovanje je javno, dok su 3 od 4 visokoškolske ustanove u privatnom vlasništvu.

Obrazovni sistem nije u potpunosti prilagođen potrebama tržišta rada, a osnovne reforme koje su neophodne u ovom sektoru odnose se na uvođenje dualnog obrazovanja i reformu sistema visokog školstva, uz istovremeno kadrovsko i materijalno jačanje ukupnog sistema obrazovanja. Vlada Brčko distrikta BiH izdvaja značajna sredstva za tekuće finansiranje obrazovanja, grantove i stipendije za učenike i studente.

Saradnja sa iseljeništvom u domenu razvoja obrazovanja postoji, ali nije sistematska i kontinuirana, nego sporadična. Kao pozitivan primjer saradnje može se navesti osnivanje "ICT Business Innovation

---

¹³ Prioritetna područja, odnosno stubovi su rezultat dogovora svih radnih grupa koje su učestvovala u procesu izrade Okvirne strategije saradnje sa iseljeništvom BiH i strategija na drugim nivoima.

¹⁴ Agencija za statistiku BiH – popis 2013. godine konačni rezultati <http://www.statistika.ba/#link4>

Center eMPIRICA – ICT BICeMPIRICA” koje visoka škola eMPIRICA realizuje u okviru projekta Dijaspora za razvoj (D4D) gdje su angažovana dva vrhunska stručnjaka iz dijaspora.¹⁵

U BDBiH se svake godine održava i određen broj naučnih i stručnih skupova na različite teme u organizaciji visokoobrazovnih institucija iz Distrikta koji do sada nisu evoluirali u posebne forme i inicijative dugoročne naučne saradnje.

U sektorima zdravstva i socijalne politike saradnja sa iseljeništvom se uglavnom ogledala u domenu humanitarnih i donatorskih aktivnosti dijaspora, dok je u segmentu kulture ta saradnja nešto izraženija s obzirom da Vlada BDBiH aktivno podržava najveći broj manifestacija kulture u kojima sudjeluje iseljništvo.

Iz svega navedenog očigledno je da postoje svi preduslovi da se saradnja sa iseljeništvom u navedenim društvenim segmentima razvoja na sistematičan i kontinuiran način digne na viši nivo. Prostor za unapređenje saradnje postoji u svim oblastima društvenog razvoja, a naročito u oblasti obrazovanja i kulture, tj. u oblastima za koje i iseljništvo pokazuje izraženo interesovanje.

Društveni proizvod BDBiH u 2017. godini iznosi 755 miliona KM i prema podacima Agencije za statistiku BiH¹⁶ porastao je za 25 miliona KM u odnosu na 2016. godinu. Na teritoriji BDBiH posluje ukupno 1.797 preduzeća, 2.942 preduzetnika i 7 zemljoradničkih zadruga.¹⁷ Pored navedenog, BDBiH ima i značajne površine obradivog zemljišta pogodnog za razvoj savremene poljoprivredne proizvodnje.

U BDBiH zaposleno je ukupno 17.452 lica, dok 10.112 lica traže posao.¹⁸ U strukturi nezaposlenih dominiraju mladi do 35 godina starosti koji čine 42,7% ukupnog broja nezaposlenih, dok čak 57% svih nezaposlenih čine lica koja prvi put traže posao.

Iz iznesenih podataka o radnoj snazi očito je da zapošljavanje i politike zapošljavanja predstavljaju jedan od osnovnih prioriteta ekonomskog razvoja Distrikta. Stoga Vlada BDBiH u saradnji sa Zavodom za zapošljavanje BDBiH implementira čitav niz aktivnih mjera i podsticaja za zapošljavanje i samozapošljavanje kao što su:

- a) program samozapošljavanja
- b) program zapošljavanja lica iz kategorije teže zapošljivih osoba
- c) program zapošljavanja Roma.

Pored navedenih programa, Zavod za zapošljavanje BDBiH aktivno učestvuje i u projektima međunarodnih organizacija kao što je YEP (Youth Employment Project) dok se na teritoriji Distrikta implementira i čitav niz drugih međunarodnih projekata koji doprinose novom zapošljavanju kao što

---

¹⁵ Vidjeti više na: <http://www.empirica.ba/index.php/aktuelne-vijesti/595-uz-podrsku-programa-dijaspورا-za-razvoj-empirica-osniva-ict-poslovno-inovacijski-centar-u-brckom-i-tuzli>

¹⁶ Agencija za statistiku BiH: Saopćenje – Bruto domaći proizvod BiH za 2017. godinu http://www.bhas.ba/saopstenja/2018/NAC_02_2017_Y1_0_BS.pdf

¹⁷ Registar poslovnih subjekata https://bizreg.pravosudje.ba/pls/apex/f?p=183:26:4082277259416192::NO::P26_CHAR_TIP:2

¹⁸ Stanje krajem septembra 2018. godine prema podacima Zavoda za zapošljavanje Brčko distrikta BiH <https://www.zzzbrcko.org/bilten/bilten%20ruj18.pdf>

su npr. Dijaspora za razvoj (D4D)¹⁹, Projekat razvoja tržišne poljoprivrede (FARMA II)²⁰, Projekat podrške marginalizovanim grupama u BiH (PPMG)²¹ i Diaspora invest²².

Pored aktivnih mjera zapošljavanja, Vlada BDBiH u skladu sa Zakonom o podsticaju u privredi²³ aktivno stimulise razvoj privrednih subjekata i ulaganja u Distrikt. Stoga ne čudi da privredni subjekti u BDBiH imaju u vlasničkoj strukturi registrovan kapital iz čak 39 zemalja, pri čemu dominiraju investitori iz Austrije i Hrvatske.

Određen broj investitora čine i iseljenici, s tim da ne postoje precizne evidencije o tome. Pored navedenog, u pojedinim slučajevima glavna spona između investitora i BDBiH bili su iseljenici koji kao uposlenici rade kod investitora u inostranstvu, što samo pokazuje da je prostor i potencijal za saradnju u domenu ekonomskog razvoja veliki, bilo da se radi o potencijalnim direktnim investicijama iseljeničtva ili o njihovom posredovanju pri dovođenju drugih investitora. Pri ovome bitno je napomenuti da BDBiH trenutno pruža najbolje finansijske i porezne uslove za investiranje u BiH.

U ekonomskom razvoju, pored institucija BDBiH, značajnu ulogu imaju i druge organizacije u Distriktu kao što su Privredna komora i Udruženje poslodavaca te Razvojno-garantni fond.

S ciljem uspješnije saradnje, otklanjanja prepreka za brži ekonomski razvoj i bolje koordinacije aktivnosti formirano je 2018. godine i Privredno vijeće BDBiH čiji je osnovni zadatak kandidovanje problema, davanje inicijativa i preporuka Vladi BDBiH i drugim relevantnim institucijama u vezi sa olakšavanjem rada i rastom i razvojem privrede i preduzetništva.

Prostor i mogućnosti za uključivanje iseljeničtva u ekonomski razvoj BDBiH i povezivanje sa međunarodnim tržištima su veliki i obuhvataju od aktivnog učešća u kreiranju razvoja, prenosa znanja i iskustava, ekonomske diplomatije i povezivanja s novim tržištima i investitorima, do direktnih ulaganja dijaspore i otvaranja novih radnih mjesta.

Mladi (od 15 do 30 godina starosti) čine 26 % ukupnog stanovništva BDBiH²⁴. Na području BDBiH registrovano je preko 400 udruženja i fondacija od kojih veliki broj okuplja mlade i čije aktivnosti pokrivaju sve sfere društvenog života i razvoja u Distriktu. Na području Distrikta radi više omladinskih centara i organizacija koje okupljaju mlade i odvija se čitav niz projekata i projektnih aktivnosti za mlade.

---

¹⁹http://www.ba.undp.org/content/bosnia_and_herzegovina/en/home/operations/projects/poverty_reduction/migration-and-development1.html

²⁰ <http://farmabih.ba/>

²¹ <http://www.ppmg.ba/ba/>

²² <http://diasporainvest.ba/home>

²³ Zakon o podsticaju u privredi BDBiH,

<https://skupstinabd.ba/3zakon/ba/Zakon%20o%20podsticaju%20u%20privredi%20Brcko%20distrikta%20Bosne%20i%20Hercegovine/01%202316%20Zakon%20o%20podsticaju%20u%20privredi%20Brc+ko%20distrikta%20Bosne%20i%20Hercegovine%20B.pdf>

²⁴ Agencija za statistiku BiH – Konačni rezultati popisa 2013. <http://www.statistika.ba/?show=12&id=30163#link6>

Vlada BDBiH saraduje s nevladinim organizacijama koje se bave pitanjima mladih kroz dodjelu grantova nevladinim organizacijama na osnovu javnog poziva, ali i kroz direktan rad s omladinskim organizacijama i mladima.

U okviru Odjeljenja za stručne i administrativne poslove Vlade BDBiH djeluje Pododjeljenje za podršku mjesnim zajednicama, nevladinim organizacijama i udruženjima građana koje je nadležno, između ostalog, za rad s omladinskim organizacijama, za upravljanje Omladinskim centrom kao i finansijsku podršku za redovno funkcionisanje omladinskih klubova pri mjesnim zajednicama. U okviru pododjeljenja djeluje i službenik za pitanja mladih koji održava kontakte, podržava i radi zajedno sa mladima i organizacijama civilnog sektora koje se bave pitanjima mladih u Distriktu.

Skupština Brčko distrikta BiH je u maju 2017. godine usvojila Zakon o mladima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine²⁵ kojim je, pored politika i načina organizovanja mladih predviđena izrada nove strategije za mlade i izrada programa djelovanja za mlade, te definisani sadržaji, oblasti i nosioci programa.

Prema dostupnim podacima na teritoriji BDBiH trenutno je u registar upisano 17 omladinskih organizacija. Pored Omladinskog centra BDBiH, u Distriktu su vrlo aktivni još i Omladinski centar Vermont, te Centar za omladinski razvoj PRONI koje provode čitav niz aktivnosti i projekata namijenjenih mladima. Nevladina organizacija PRONI Centar za omladinski razvoj od 2014. godine predstavlja kontakt tačku programa "ERASMUS+Mladi"²⁶

S obzirom na brojnost organizacija mladih, njihovu agilnost i uključenost u veliki broj lokalnih i međunarodnih projekata i aktivnosti postoji veliki potencijal za uključivanje iseljeničtva u ovoj segment i to naročito u oblasti obrazovanja, transfera znanja i vještina, umrežavanju sa iseljeničtvom i u oblasti kulture i sporta.

Na osnovu svega do sada iznesenog moguće je konstatovati sljedeće:

- Iseljeničtvo nesumnjivo predstavlja jedan od vrlo značajnih i velikih potencijala BDBiH koji je moguće bolje aktivirati, kako s ciljem bržeg i boljeg društveno-ekonomskog razvoja Distrikta, tako i s ciljem zadovoljavanja potreba samog iseljeničtva;
- U složenim društvenim i ekonomskim uslovima, u kojima tendencija iseljavanja stanovništva postaje sve izraženija pojava, sistematsko i plansko razvijanje saradnje sa iseljeničtvom postaje i nužda kako bi se na efektivan i efikasan način iskoristili svi potencijali i benefiti kojima iseljeničtvo može da doprinese društvenom razvoju BDBiH;
- Iako je neupitno da u BDBiH postoji raspoloženje, podrška i čitav niz aktivnosti vezanih za saradnju sa iseljeničtvom, činjenica je da se u prethodnom periodu razvijanju saradnje sa iseljeničtvom nije pristupalo na sistematičan način, te da ne postoji jasna vizija, strategija, definisane politike, nosioci, aktivnosti i programi kojima bi se omogućila bolja saradnja sa iseljeničtvom i iskoristili svi potencijali koje ova saradnja može da pruži;
- S obzirom da BDBiH, po svom institucionalnom i normativnom položaju u BiH, ima gotovo sve nadležnosti i instrumente vezane za razvoj odnosa sa iseljeničtvom u svojim rukama, ne

²⁵ Zakon o mladima Brčko distrikta BiH <https://skupstinabd.ba/3-zakon/ba/Zakon%20o%20mladima%20Brcko%20distrikta%20BiH/001%2018-17%20Zakon%20o%20mladima%20Brcko%20distrikta%20BiH%20B.pdf>

²⁶ <http://www.proni.ba/erasmus-youth/>

postoje ozbiljne prepreke da se saradnja sa iseljeništvom ne podigne na znatno viši nivo nego što je to sada slučaj;

- Imajući u vidu dostignuti nivo društveno-ekonomskog razvoja BDBiH, organizaciju Distrikta, nivo javnih prihoda, te kadrovski i organizacioni potencijal koji se može iskoristiti s jedne strane, te potencijal iseljeništva kojim se raspolaže s druge strane, BDBiH bi, kroz razvoj adekvatnih politika, mogao biti bh. lider u razvijanju odnosa, mehanizama, programa i aktivnosti saradnje sa iseljeništvom;
- Područja potencijalnog razvoja i unapređenja saradnje Brčko distrikta BiH sa iseljeništvom su mnogobrojna, a naročito u sektoru obrazovanja, ekonomskog razvoja, kulturne saradnje i saradnje u oblasti mladih i turizma s tim da je potrebno dodatno definisati oblasti saradnje za koje je samo iseljeništvo najviše zainteresovano i koje vidi kao prioritet i područja u kojima se na najefikasniji način mogu dobiti najbolji rezultati.

5. Vizija, misija, strateški ciljevi i mjere

Politikom o saradnji sa iseljeništvom²⁷ BiH je definisala viziju po kojoj **iseljeništvo iz BiH čini neodvojiv segment bosanskohercegovačkog društva, a snažne veze sa iseljeništvom predstavljaju strateški interes BiH.** Okvirna strategija saradnje sa iseljeništvom BiH oslanja se na ovako uspostavljenu viziju iz navedenog dokumenta.

U skladu s ovako definisanom širom vizijom, BDBiH definiše svoju viziju saradnje sa iseljeništvom kao:

Izgrađen efikasan i efektivan sistem međusobnih veza i odnosa koji omogućava stalnu podršku i jačanje uspješne saradnje BDBiH sa iseljeništvom i uključivanje iseljeništva u razvoj na svim poljima od zajedničkog i općeg interesa.

U ostvarivanju ovako definisane vizije **misija** vlasti BDBiH i svih drugih zainteresovanih subjekata iz Distrikta je **da kontinuirano rade na stalnom jačanju međusobnih veza sa iseljeništvom i pružanju svih oblika pomoći iseljeništvu kad god ono izrazi želju ili potrebu za saradnjom ili pomoći.**

Strategija saradnje sa iseljeništvom BDBiH, kao što je već spomenuto, počiva na četiri osnovna stuba odnosno područja koja su identifikovana kao prioritetna područja djelovanja u ostvarivanju definisane vizije. Ta područja su:

- a) Izgradnja institucionalnog i normativnog okvira za uključivanje iseljeništva;
- b) Društveni razvoj u funkciji uključivanja iseljeništva;
- c) Ekonomski razvoj i uključivanje iseljeništva;
- d) Podrška mladima s akcentom na uključivanje mladih iz iseljeništva.

U okviru prioritetnih područja definisani su sljedeći strateški ciljevi:

²⁷ Dokument Politika o saradnji sa iseljeništvom, april 2017, str. 12

Strateški cilj 1: **Razviti institucionalne i normativne kapacitete BDBiH za uspješnu saradnju sa iseljeništvom**

Strateški cilj 2: **Uključivanjem društvenog i ljudskih kapitala iseljništva ubrzati društveni razvoj Distrikta i ojačati međusobne veze**

Strateški cilj 3: **Osigurati aktivno sudjelovanje iseljništva u ekonomskom razvoju BDBiH**

Strateški cilj 4: **Uključivanjem mladih iz iseljništva stvoriti uslove za poboljšanje položaja mladih u Distriktu i razvoj cirkularnih migracija**

U okviru ovako definisanih strateških ciljeva saradnje BDBiH sa iseljeništvom razrađeni su prioriteti i mjere za njihovo ostvarivanje.

5.1. Strateški cilj 1 – Razviti institucionalne i normativne kapacitete BDBiH za uspješnu saradnju sa iseljeništvom

Ostvarivanje ovog cilja podrazumijeva uspostavljanje djelotvorne institucionalne infrastrukture i razvijanje mehanizma koordinacije koja će moći odgovoriti svim izazovima saradnje sa iseljeništvom, te razvijanje aktivnosti koje će dovesti do bolje saradnje sa iseljeništvom i njegovog uključivanja u razvojne procese u BDBiH uz minimalno angažovanje dodatnih resursa Distrikta.

5.1.1. Prioriteti

U okviru Strateškog cilja 1 definisana su 3 prioriteta djelovanja i to:

Prioritet 1 – Uspostavljanje koordinacionog mehanizma za podršku uključivanja koncepta migracija u razvojne politike na svim nivoima vlasti

Na nivou države, entiteta i lokalnih zajednica odvija se čitav niz aktivnosti vezanih za razvoj odnosa sa iseljeništvom i uključivanje iseljništva u razvojne procese u BiH. Ova situacija nameće potrebu da se BDBiH aktivno uključi u sve procese i koordinira svoje aktivnosti s drugim učesnicima, te na taj način iskoristi sve prednosti koje koordinirani rad i saradnja mogu pružiti. Pri ovome je naročito važno da se uspostavi efikasna i efektivna saradnja sa Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH kao nosiocem većine aktivnosti na nivou države.

Pored koordinacije aktivnosti s ostalim subjektima neophodno je uspostaviti i mehanizam koordinacije unutar samog Distrikta s obzirom da je problematika vezana za razvoj odnosa sa iseljeništvom multidisciplinarna i obuhvata gotovo sva područja rada i djelovanja.

Prioritet 2 – Razvoj kapaciteta javne uprave za uspješnu saradnju sa iseljeništvom

Da bi se uspješno odgovorilo na izazove koji stoje pred realizacijom ove strategije neophodno je razviti adekvatne ljudske resurse odnosno znanja i vještine ljudi koji će biti nosioci konkretnih aktivnosti i razvoja odnosa sa iseljeništvom u svom domenu kompetencija. Na ovaj način će se osigurati s jedne strane uključivanje iseljništva u sve razvojne procese i razvojne dokumente u Distriktu i s druge strane stvoriti adekvatna i stručna podrška za razvijanje svih oblika saradnje sa iseljeništvom.

Prioritet 3 – Identifikacija iseljništva i uspostavljanje kanala komunikacije

Za uspješnu realizaciju Strategije i postavljenih strateških ciljeva neophodno je, prije svega, identifikovati iseljništvo BDBiH kako po zemljama u kojima se nalaze, tako i po drugim karakteristikama bitnim za realizaciju Strategije. U navedenom kontekstu BDBiH će usko saradivati i sa Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH na uspostavljanju i ažuriranju jedinstvenog registra iseljenika BiH.

Identifikacija iseljništva, njihovih stvarnih potreba, mogućnosti i spremnosti na saradnju i uključivanje u razvojne procese u Distriktu, kao i uspostavljanje trajnih kanala komunikacije ključni su faktor za uspješnu realizaciju ove strategije.

5.1.2. Mjere

Realizacija Strateškog cilja 1 i utvrđenih prioriteta realizovat će se kroz provođenje sljedećih mjera:

Mjera 1: Uspostaviti vertikalnu koordinaciju s nadležnim tijelima, organima i organizacijama na nivou BiH koristeći postojeći mehanizam koordinacije

Strateški cilj 1: Razviti institucionalne i normativne kapacitete BDBiH za uspješnu saradnju sa iseljništvom	
Prioritet	Prioritet 1 – Uspostavljanje koordinacionog mehanizma za podršku uključivanja koncepta migracija u razvojne politike na svim nivoima vlasti
Mjera 1	Uspostaviti vertikalnu koordinaciju s nadležnim tijelima, organima i organizacijama na nivou BiH koristeći postojeći mehanizam koordinacije
Cilj mjere	Uspostaviti funkcionalni sistem koordinacije i razmjene informacija koje se tiču saradnje sa iseljništvom
Sadržaj	*Ovlastiti Ured koordinatora BDBiH u Vijeću ministara BiH za komunikaciju, prikupljanje i distribuciju informacija, dokumenata, projekata i kontakata vezanih za saradnju sa iseljništvom *Ovlastiti zamjenika gradonačelnika BDBiH kao kontrolnu tačku za komunikaciju, prikupljanje i distribuciju informacija, dokumenata, projekata i kontakata vezanih za saradnju sa iseljništvom *Ovlastiti Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju kao prijemnu i distributivnu tačku mehanizma vertikalne koordinacije saradnje sa iseljništvom
Rezultat	*Uspostavljen institucionalizovani mehanizam vertikalne koordinacije po pitanjima razvoja saradnje sa iseljništvom i uključivanja iseljništva u razvojne procese *Unaprijeđena saradnja s nadležnim tijelima, organima i organizacijama i učešće BDBiH u zajedničkim aktivnostima i projektima vezanim za iseljništvo
Razvojni efekat	Bolja saradnja sa drugim nivoima vlasti u BiH, ubrzan protok informacija, institucionalno uključivanje koncepta migracija u razvojne politike, uključivanje iseljništva u razvoj, te participacija

	u zajedničkim projektima i aktivnostima doprinjet će sveukupnom društvenom i ekonomskom napretku BDBiH i ojačati veze sa iseljeništvom
Period provođenja	2020
Nosioci	Vlada BDBiH Ured koordinatora BDBiH u Vijeću ministara BiH Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju
Korisnici	Iseljništvo i građani BDBiH, Odjeljenja u sastavu Vlade BDBiH

Opis mjere: Koristeći već postojeći mehanizam koordinacije koji Distrikt ima s institucijama na nivou BiH, donošenjem odgovarajućih odluka organa koji su nosioci aktivnosti uspostaviti će se formalizovani vertikalni kanal komunikacije i koordinacija između Ureda koordinatora BDBiH pri Vijeću ministara BiH preko zamjenika gradonačelnika do Odjeljenja za evropske integracije i međunarodnu saradnju po svim pitanjima i aktivnostima vezanim za saradnju u domenu iseljništva s višim nivoom vlasti i međunarodnim organizacijama i institucijama koje se bave ili učestvuju u razvoju odnosa sa iseljeništvom. Pri ovome je naročito važno istaći potrebu bliske saradnje svih faktora iz BDBiH sa Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH koje ima vodeću ulogu u realizaciji svih strateških opredjeljenja BiH iz domena saradnje sa iseljeništvom.

Mjera 2: Uspostaviti horizontalnu koordinaciju svih odjeljenja u sastavu Vlade BDBiH po pitanjima i aktivnostima vezanim za iseljništvo koristeći postojeći mehanizam koordinacije.

Strateški cilj 1: Razviti institucionalne i normativne kapacitete BDBiH za uspješnu saradnju sa iseljeništvom	
Prioritet	Prioritet 1 – Uspostavljanje koordinacionog mehanizma za podršku uključivanja koncepta migracija u razvojne politike na svim nivoima vlasti
Mjera 2	Uspostaviti horizontalnu koordinaciju svih odjeljenja u sastavu Vlade BDBiH po pitanjima i aktivnostima vezanim za iseljništvo koristeći postojeći mehanizam koordinacije
Cilj mjere	Uspostaviti funkcionalni sistem horizontalne koordinacije aktivnosti i razmjene informacija koje se tiču saradnje sa iseljeništvom unutar Vlade BDBiH
Sadržaj	Ovlastiti Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju kao glavnu tačku mehanizma horizontalne koordinacije saradnje sa iseljeništvom
Rezultat	*Uspostavljen institucionalizovani mehanizam horizontalne koordinacije po pitanjima razvoja saradnje sa iseljeništvom i uključivanja iseljništva u razvojne procese *Unapređenja saradnja odjeljenja Vlade BDBiH po pitanjima, aktivnostima i projektima vezanim za iseljništvo * Koncept migracija i saradnje sa iseljeništvom sastavni dio svih razvojnih politika i dokumenata Distrikta

	* Uspostavljena efektivna i efikasna saradnja sa iseljeništvom po svim pitanjima
Razvojni efekat	*Efikasna i efektivna horizontalna koordinacija omogućit će ubrzan protok informacija, institucionalno uključivanje koncepta migracija u sve razvojne politike Distrikta i uključivanje iseljništva u razvoj Distrikta *Koordinacija rada svih odjeljenja po pojedinim pitanjima vezanim za iseljništvo omogućit će racionalno korištenje postojećih kapaciteta, unaprijediti saradnju pojedinih odjeljenja na aktivnostima vezanim za iseljništvo, podići nivo kompetencija i omogućiti produbljivanje saradnje i povjerenja između iseljništva i Vlade BDBiH *Koodinirana participacija odjeljenja u projektima i aktivnostima doprinjet će njihovoj uspješnijoj i bržoj realizaciji što će doprinijeti sveukupnom društvenom i ekonomskom napretku BDBiH i osnažiti veze sa iseljeništvom
Period provođenja	2020
Nosioci	Vlada BDBiH Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju
Korisnici	Iseljništvo i građani BDBiH, Odjeljenja u sastavu Vlade BDBiH

Opis mjere: Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju će biti polazna i ishodišna tačka horizontalne koordinacije sa svim odjeljenjima u sastavu Vlade BDBiH po pitanjima iseljništva, pri čemu će se koristiti već uspostavljeni i razrađeni mehanizam horizontalne koordinacije koji je u funkciji po drugim pitanjima.

Mjera 3: Edukacija, obuka i trening rukovodilaca/sluzbenika zaduzenih za pitanja iseljništva i saradnju sa iseljeništvom

Strateški cilj 1: Razviti institucionalne i normativne kapacitete BDBiH za uspješnu saradnju sa iseljeništvom	
Prioritet	Prioritet 2 – Razvoj kapaciteta javne uprave za uspješnu saradnju sa iseljeništvom
Mjera 3	Edukacija, obuka i trening rukovodilaca/sluzbenika zaduzenih za pitanja iseljništva i saradnju sa iseljeništvom
Cilj mjere	Osposobljavanje za uspješnu realizaciju strategije kroz povećanje razumijevanja koncepta migracija, značaja uključivanja iseljništva u razvoj i sticanje znanja i vještina neophodnih za uspješnu realizaciju saradnje sa iseljeništvom
Sadržaj	Identifikacija i odabir rukovodilaca/sluzbenika koji će se osposobljavati Kreiranje plana i programa osposobljavanja Provođenje programa osposobljavanja Evaluacija programa osposobljavanja

Rezultat	<ul style="list-style-type: none"> * Osposobljena javna uprava za uspješnu saradnju sa iseljeništvom *Problematika iseljeništva tretirana u svim razvojnim i operativnim planovima rada i aktivnostima *Unaprijeđena saradnja odjeljenja Vlade BDBiH po pitanjima, aktivnostima i projektima vezanim za iseljeništvo * Uspostavljena efektivna i efikasna saradnja sa iseljeništvom po svim pitanjima
Razvojni efekat	Osposobljenja i kompetentna javna uprava omogućit će efikasnu saradnju sa iseljeništvom, razvijanje dugoročnih veza, projekata i aktivnosti u koje će biti uključeno iseljeništvo što će sve doprinijeti boljem društvenom i ekonomskom razvoju Distrikta i jačati veze iseljenika sa Distriktom
Period provođenja	2020–2024, kontinuirano svake godine
Nosioci	Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju Šefovi odjeljenja Vlade BDBiH
Korisnici	Iseljeništvo i građani Distrikta, odjeljenja u sastavu Vlade BDBiH

Opis mjere: Edukovana i osposobljena javna uprava predstavlja osnovnu polugu uspješne saradnje sa iseljeništvom i osnovnu pretpostavku uspješne realizacije ove strategije, te je stoga neophodno da kroz dodatnu edukaciju i treninge zaposleni u javnoj upravi Distrikta koji će direktno biti uključeni u poslove saradnje sa iseljeništvom razviju potrebna znanja i vještine. Odjeljenje za evropske integracije će u saradnji sa šefovima drugih odjeljenja i u koordinaciji sa Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH pripremiti plan i program edukacije zaposlenih vezano za saradnju sa iseljeništvom, a u sklopu planiranog budžeta obuke i treninge izvoditi samostalno ili u saradnji s međunarodnim i drugim organizacijama koje se bave ovim pitanjima.

Mjera 4: Uspostavljanje i ažuriranje registra iseljeništva BDBiH

Strateški cilj 1: Razviti institucionalne i normativne kapacitete BDBiH za uspješnu saradnju sa iseljeništvom	
Prioritet	Prioritet 3 – Identifikacija iseljeništva i uspostavljanje kanala komunikacije
Mjera 4	Uspostavljanje i ažuriranje registra iseljeništva BDBiH
Cilj mjere	Identifikacija iseljeništva Brčko distrikta BiH radi planiranja i realizacije programa, područja, projekata i aktivnosti saradnje
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> * Kreiranje baze podataka (registra) iseljenika i iseljeničkih organizacija i udruženja koje okupljaju iseljenike iz Distrikta ili žele da sarađuju sa Distriktom *Baza bi pored podataka za kontakt iseljenika sadržavala I podatke o njihovim znanjima i vještinama te potrebama i mogućnostima za saradnju

	<p>* Prijava u bazu bi se vršila preko web portala Vlade Distrikta na taj način što bi sami iseljenici i/ili njihove organizacije popunjavale prijavu u bazi</p> <p>* Preko web portala Vlade Distrikta vršilo bi se i obavještanje iseljeničtva o aktivnostima vezanim za saradnju sa iseljeničtvom te omogućilo prikupljanje upita i inicijativa od strane iseljeničtva</p> <p>Popunjavanje baze bi se vršilo i na osnovu drugih izvora informacija i kontakata</p>
Rezultat	<p>*Ažuriran registar iseljenika BDBiH spremnih na saradnju po raznim pitanjima</p> <p>*Kreiran direktan kanal komunikacije sa iseljeničtvom zainteresovanim za saradnju</p> <p>*Kreiran kanal komunikacije za direktno informisanje iseljeničtva o svim stvarima koje se dešavaju u Distriktu</p> <p>* Uspostavljena efikasna saradnja sa iseljeničtvom po svim pitanjima</p>
Razvojni efekat	Registar iseljeničtva je pretpostavka uspješne komunikacije a time i povećanja stepena saradnje sa iseljeničtvom što će sve doprinijeti boljem društvenom i ekonomskom razvoju Distrikta, jačati veze iseljenika sa Distriktom i kao i bržem rješavanju problema s kojima se iseljeničtvo susreće
Period provođenja	2020–2024
Nosioci	<p>Ured gradonačelnika BDBiH</p> <p>Odjeljenje za stručne i administrativne poslove</p> <p>Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju</p> <p>Odjeljenje za javne registre</p>
Korisnici	Odjeljenja u sastavu Vlade BDBiH

Opis mjere: Identifikacija i poznavanje iseljeničtva je fundament za proaktivan pristup realizaciji postavljenih ciljeva te je uspostavljanje registra iseljenika iz BDBiH u tom kontekstu jedan od prioriteta. Registar će se ažurirati na osnovu dobrovoljnih prijava iseljenika preko portala Vlade BDBiH, a služiti će kao resursna i informaciona baza podataka za provođenje aktivnosti saradnje sa iseljeničtvom, informisanje iseljeničtva i osnova za kreiranje budućih aktivnosti te će biti povezan i razmjenjivati informacije s državnom internet platformom za iseljeničtvo koju održava Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH. U sklopu projekta D4D²⁸ već su počele aktivnosti na uspostavljanju registra iseljenika u Distriktu te se ovom mjerom samo bolje definišu parametri koji se odnose na to.

²⁸ DfD = Diaspora for Development, Projekat Dijaspore za razvoj koji finansira Vlada Švicarske a provode UNDP i IOM

Mjera 5: Organizovanje radne manifestacije „Dani brčanske dijasporę”

Strateški cilj 1: Razviti institucionalne i normativne kapacitete BDBiH za uspješnu saradnju sa iseljeništvom	
Prioritet	Prioritet 3 – Identifikacija iseljeništva i uspostavljanje kanala komunikacije
Mjera 5	Organizovanje radne manifestacije „Dani brčanske dijasporę”
Cilj mjere	Uspostaviti direktnu komunikaciju sa iseljeništvom radi sagledavanja problema, očekivanja, potreba, mogućnosti i prilika za saradnju
Sadržaj	* Organizovanje dvodnevne manifestacije u Distriktu na kojoj bi se u formi okruglih stolova ili panela razgovaralo sa iseljeništvom o mogućnostima saradnje ili pomoći u svim segmentima života i područjima od interesa za iseljeništvo
Rezultat	*Bolje razumijevanje potreba i interesa iseljeništva * Bolja komunikacija sa iseljeništvom *Uspostavljanje dugoročnije saradnje na principu međusobnog povjerenja i razumijevanja
Razvojni efekat	Bolje razumijevanje želja, potreba i mogućnosti iseljeništva rezultirat će boljom saradnjom čiji će krajnji efekat biti brži ukupan društveno-ekonomski razvoj Distrikta i jačanje veza sa iseljeništvom
Period provođenja	2020–2024 (kontinuirano svake godine)
Nosioci	Ured gradonačelnika Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju Druga odjeljenja Vlade BDBiH u zavisnosti od tema koje su izabrane za konkretnu manifestaciju
Korisnici	Iseljeništvo i građani Distrikta

Opis mjere: Radni sastanci sa iseljeništvom predstavljaju jedan od osnovnih mehanizama za uspostavljanje dugoročne uspješne saradnje. Organizovanjem redovnog godišnjeg okupljanja iseljenika s ciljem uspostavljanja obostranog razumijevanja i sagledavanja problema, potreba i mogućnosti stvorile bi se osnove za efektivniju i efikasniju realizaciju mjera i aktivnosti od interesa za Distrikt i iseljeništvo.

Mjera 6: Organizovanje studijskih posjeta brčanskom iseljeništvu

Strateški cilj 1: Razviti institucionalne i normative kapacitete Brčko distrikta BiH za uspješnu saradnju sa iseljeništvom	
Prioritet	Prioritet 3 – Identifikacija iseljeništva i uspostavljanje kanala komunikacije
Mjera 6	Organizovanje studijskih posjeta brčanskom iseljeništvu
Cilj mjere	Uspostaviti direktnu komunikaciju sa iseljeništvom radi sagledavanja problema, očekivanja, potreba, mogućnosti i prilika za saradnju
Sadržaj	Nakon identifikacije najvećih potencijala iseljeništva za saradnju (najveća koncentracija iseljeništva, najzainteresovanija grupacija za saradnju, iseljeništvo sa najviše ekonomskog ili drugog potencijala) organizovati kraću studijsku posjetu delegacije BDBiH udruženjima iseljenika s ciljem promoviranja potencijala i potreba Distrikta. Studijske posjete bi se organizovale dva puta godišnje.
Rezultat	*Promocija potencijala Distrikta *Bolje razumijevanje potreba i interesa iseljeništva * Bolja komunikacija sa iseljeništvom *Uspostavljanje dugoročnije saradnje na principa međusobnog povjerenja I razumijevanja
Razvojni efekat	Promocija potencijala Distrikta i direktna komunikacija sa iseljenicima u zemljama u kojima borave uticat će na bolju međusobnu saradnju i bržu valorizaciju razvojnih potencijala koja će rezultirati napretkom u društvenom i ekonomskom razvoju Distrikta
Period provođenja	2020–2024 (kontinuirano svake godine)
Nosioci	Ured gradonačelnika Odjeljenja Vlade BDBiH u zavisnosti od tema koje su izabrane za konkretnu studijsku posjetu
Korisnici	Iseljeništvo Brčko distrikta BiH

Opis mjere: Kraće, ciljane studijske posjete iseljenicima u njihovoj zemlji boravka, predstavljaju efikasan način uspostavljanja direktne komunikacije u funkciji sticanja međusobnog povjerenja, promocije međusobne saradnje i potencijala za saradnju. Ovom mjerom predviđene su 2 studijske posjete godišnje iseljenicima i njihovim organizacijama u zemljama boravka u kojima iseljenici izraze potrebu ili volju za razvijanjem saradnje.

5.2. Strateški cilj 2 – Uključivanjem društvenog i ljudskih kapitala iseljeničtva ubrzati društveni razvoj Distrikta i ojačati međusobne veze

Drugi strateški cilj odražava nastojanja da se unaprijedi postojeća saradnja sa iseljeničtvom u oblasti obrazovanja, nauke i kulture novim sadržajima, kroz povezivanje institucija, organizacija i pojedinaca iz BDBiH sa iseljenicima i njihovim organizacijama. Ostvarivanje ovog cilja treba da doprinese transferu znanja, povećanju aktivne primjene savremenih naučnih i tehnoloških metoda i rezultata i čvršćem povezivanju lokalnih aktera sa iseljeničtvom, te razvoju cirkularnih migracija.

5.2.1. Prioriteti

Realizacija ovog strateškog cilja ostvarit će se kroz sljedeće prioritetne oblasti:

Prioritet 1 – Korištenje društvenog i ljudskog kapitala iseljeničtva u ubrzavanju društvenog razvoja Distrikta kroz transfer znanja i vještina

Prioritet 2 – Promocija i produbljivanje saradnje veza BDBiH sa iseljeničtvom u različitim domenima društvenog razvoja Distrikta

U okviru prvog prioriteta BDBiH će u saradnji s drugim nivoima vlasti u BiH, a naročito Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH, dati svoj doprinos uspostavljanju sveobuhvatne baze naučnog i akademskog iseljeničtva i njenom kontinuiranom ažuriranju, te uključivanju naučnog i akademskog iseljeničtva u razvojne procese u Distriktu kao i uključivanju obrazovne i naučne zajednice Distrikta u zajedničke međunarodne akademske, naučnoistraživačke i razvojne projekte.

Na ovaj način bi se značajni naučni, stručni i istraživački kapaciteti koje iseljeničtvo iz BiH posjeduje stavili u funkciju razvoja Distrikta, te kroz transfer znanja i zajedničke projekte, unaprijedili vlastiti kapaciteti i potencijali.

U okviru drugog prioriteta BDBiH će s ciljem promocije i produbljivanja saradnje i veza sa iseljeničtvom raditi na realizaciji mjera i aktivnosti iz domena kulture i drugih oblasti života kojima će se bolje povezati iseljeničtvo s lokalnim stanovništvom i ojačati međusobne veze.

5.2.2. Mjere

Realizacija strateškog cilja 2 i utvrđenih prioriteta realizovat će se kroz sljedeće mjere:

Mjera 1 – Razvijanje kanala razmjene informacija o potrebnim i raspoloživim resursima za transfer znanja i vještina

Strateški cilj 2: Uključivanjem društvenog i ljudskih kapitala iseljeničtva ubrzati društveni razvoj Distrikta i ojačati međusobne veze	
Prioritet	Prioritet 1 – Korištenje društvenog i ljudskog kapitala iseljeničtva u ubrzavanju društvenog razvoja Distrikta kroz transfer znanja i vještina
Mjera 1	Razvijanje kanala razmjene informacija o potrebnim i raspoloživim resursima za transfer znanja i vještina

Cilj mjere	Participacija u uspostavljanju sveobuhvatne baze naučnog iseljništva BiH, kao resursa za uključivanje u razvojne procese u Bosni i Hercegovini, kao integralnog dijela evidencije naučne zajednice Bosne i Hercegovine
Sadržaj	*Participacija u izradi matrice za prikupljanje ključnih informacija o naučnom i akademskom iseljništvu, a koja uključuje I informacije o njihovim kompetencijama i socijalnim vezama u okvirima međunarodne naučne zajednice *Učešće u kontinuiranom procesu identifikacije i uključivanja ključnih aktera koji raspolažu podacima o naučnom iseljništvu iz BiH i mapiranja naučnog i akademskog iseljništva
Rezultat	*Uspostavljena i produbljena saradnja sa ključnim akterima koji raspolažu podacima o naučnom i akademskom iseljništvu iz BiH *Uspostavljena matrica za prikupljanje informacija o naučnom i akademskom iseljništvu iz BiH, kao i njihovih ključnih kompetencija *Uspostavljena baza podataka naučnog i akademskog iseljništva, naučnih institucija u kojima rade, kao integralni dio baze naučnih radnika i institucija BiH
Period provođenja	2020–2024 (Kontinuirano svake godine)
Nosioci	Ured koordinatora BDBiH BiH u Vijeću ministara BiH, Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju, akademske institucije Distrikta
Korisnici	Iseljništvo, akademska zajednica, donosioci odluka na nivou Distrikta i građani Distrikta

Opis mjere: Kroz mehanizam koordinacije preko Ureda koordinatora, odjeljenja Vlade BDBiH, institucije Distrikta i akademska zajednica Distrikta će doprinijeti uspostavljanju sveobuhvatne baze podataka naučnog i akademskog iseljništva i naučnih institucija u kojima rade učestvujući u svim mjerama i aktivnostima koje će u navedenom kontekstu provoditi Ministarstvo civilnih poslova u saradnji s Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice i Međuinstitucionalnim i Savjetodavnim tijelom na nivou BiH.

Mjera 2 – Razvoj mehanizama podrške transferu znanja i vještina

Strateški cilj 2: Uključivanjem društvenog i ljudskih kapitala iseljništva ubrzati društveni razvoj Distrikta i ojačati međusobne veze	
Prioritet	Prioritet 1 - Korištenje društvenog i ljudskog kapitala iseljništva u ubrzavanju društvenog razvoja Distrikta kroz transfer znanja i vještina
Mjera 2	Razvoj mehanizama podrške transferu znanja i vještina
Cilj mjere	Kreiranje povoljnijeg ambijenta za veću uključenost eksperata, naučnog i akademskog iseljništva u razvojne i reformske procese obrazovnog i naučnoistraživačkog prostora u BDBiH

Sadržaj	*Identifikovanje potreba i mogućnosti uključivanja naučnog i akademskog iseljništva u reformske procese obrazovnog i naučnoistraživačkog rada u BDBiH *Podrška projektnim prijedlozima koji uključuju stručnjake iz iseljništva u reformske procese
Rezultat	*Realizovani javni pozivi i po tom osnovu aktivnosti koje uključuju stručnjake iz iseljništva *Organizacija seminara, naučnih konferencija, stručnih posjeta i drugih događaja kojima se javnosti predstavlja doprinos iseljništva razvojnim društvenim, a posebno obrazovnim i naučnim procesima u Distriktu
Period provođenja	2020–2024 (Kontinuirano svake godine)
Nosioci	Odjeljenje za obrazovanje i Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju
Korisnici	Akadska zajednica, institucije BDBiH i građani

Opis mjere: U okviru ove mjere nosioci aktivnosti iz BDBiH bi, koristeći već postojeće mehanizme razvijene na nivou BiH, uzeli aktivniju ulogu u procesima i to u prvom redu kroz identifikaciju i prikupljanje informacija o potrebama u ovom segmentu, kao i stalnom praćenju mogućnosti koje se u okviru međunarodnih i domaćih projekata i javnih poziva nude da bi se iskazane potrebe zadovoljile. Pored navedenog realizacijom ove mjere unutar BDBiH bi se uspostavio stalni mehanizam podrške ovim aktivnostima kroz realizaciju javnih poziva za finansiranje ili sufinansiranje projektnih inicijativa u skladu sa iskazanim potrebama i ciljem koji se želi postići u realizaciji ove strategije.

Mjera 3 – Uspostavljanje fundusa književnog i publicističkog stvaralaštva iseljništva – Kulturni kutak dijaspora

Strateški cilj 2: Uključivanjem društvenog i ljudskih kapitala iseljništva ubrzati društveni razvoj Distrikta i ojačati međusobne veze	
Prioritet	Prioritet 2 – Promocija i produblјivanje saradnje veza BDBiH sa iseljništvom u različitim domenima društvenog razvoja Distrikta
Mjera 3	Uspostavljanje fundusa književnog i publicističkog stvaralaštva iseljništva – Kulturni kutak dijaspora
Cilj mjere	Promocija kulturnog stvaralaštva dijaspora u funkciji produblјivanja saradnje
Sadržaj	U okviru Gradske biblioteke formirat će se poseban fondus književnog i publicističkog stvaralaštva iseljenika iz Distrikta i vršiti njegova prezentacija. U tu svrhu svake će se godine vršiti otkup književnih dijela stvaralaca iz dijaspora i organizovati jedno književno veče na kojem će to stvaralaštvo biti prezentovano i široj javnosti

Rezultat	*Formiran fondus književnog i publicističkog stvaralaštva iseljenika *Organizovan i promovisan Kulturni kutak dijaspore *Promovisano književno i publicističko stvaralaštvo iseljenika
Period provođenja	2020–2024 (Kontinuirano svake godine)
Nosioci	Gradska biblioteka i Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu
Korisnici	Iseljenici i građani Distrikta

Opis mjere: Prvenstveni cilj ove mjere je da se ostvari čvršća kulturna saradnja sa iseljenicima i kroz prezentaciju njihovog stvaralaštva javnosti Distrikta ojača povezanost sa iseljeništvom. U navedenom kontekstu Gradska biblioteka će urediti Kulturni kutak dijaspore i svake godine prikupljati književna i publicistička djela brčanskih iseljenika, te organizovati književne večeri i predstavljanja. Fondus književnog i publicističkog stvaralaštva iseljenika trebao bi se u prvom redu popunjavati djelima autora koji su iselili s teritorije Distrikta a ukoliko planirana sredstva omoguće i djelima najistaknutijih stvaralaca u iseljeništvu, a koji su porijeklom iz BiH.

Mjera 4 – Predstavljanja likovnog i multimedijalnog stvaralaštva iseljeništa i domaćih umjetnika u zemljama iseljeništa

Strateški cilj 2: Uključivanjem društvenog i ljudskih kapitala iseljeništa ubrzati društveni razvoj Distrikta i ojačati međusobne veze	
Prioritet	Prioritet 2 – Promocija i produblivanje saradnje veza BDBiH sa iseljeništvom u različitim domenima društvenog razvoja Distrikta
Mjera 4	Predstavljanja likovnog i multimedijalnog stvaralaštva iseljeništa i domaćih umjetnika u zemljama iseljeništa
Cilj mjere	Promocija kulturnog stvaralaštva dijaspore i domaćeg likovnog stvaralaštva u funkciji produblivanja saradnje
Sadržaj	Gradska galerija Distrikta organizovat će izložbe likovnog i multimedijalnog stvaralaštva umjetnika iz iseljeništa i domaćih umjetnika u inostranstvu
Rezultat	Organizovano i promovisano likovno i multimedijalno stvaralaštvo umjetnika iz iseljeništa i domaćih umjetnika u inostranstvu
Period provođenja	2020–2024 (Kontinuirano svake godine)
Nosioci	Gradska galerija i Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu
Korisnici	Iseljenici i građani Distrikta

Opis mjere: Kao i kod prethodne mjere primarni cilj je jačanje kulturne saradnje i produblivanje veza iseljenika sa zavičajem i obostrana promocija kulturnog stvaralaštva. U navedenom kontekstu Gradska galerija je glavni nosilac aktivnosti na identifikaciji, kreiranju sadržaja, organizaciji i promociji događaja u saradnji s relevantnim institucijama i organizacijama u Distriktu i inostranstvu.

5.3. Strateški cilj 3 – Osigurati aktivno sudjelovanje iseljeničtva u ekonomskom razvoju BDBiH

Ostvarivanje ovog cilja treba da doprinese:

- a) boljem korištenju potencijala poslovne zajednice iseljenika u procesu kreiranja politika za brži ekonomski razvoj Distrikta;
- b) povećanju iskorištenosti potencijala transfera znanja i poslovnog uvezivanja poslovne zajednice iseljeničtva s poslovnom zajednicom BDBiH;
- c) uspostavljanju strukturiranog pristupa u privlačenju i podršci direktnim investicijama iseljeničtva;
- d) razvoju novih alata za investiranje iseljeničtva u BDBiH kroz tržište kapitala.

5.3.1. Prioriteti

Realizacija ovog strateškog cilja ostvarivat će se kroz sljedeće dvije prioritetne oblasti i predložene mjere u okviru prioritetnih oblasti:

Prioritet 1 – Uspostavljanje mjera i mehanizama za povećanje nefinansijskih doprinosa iseljeničtva ekonomskom razvoju BDBiH

Mnogi iseljenici iz Distrikta, pored znanja i vještina koje posjeduju, uključeni su u čitav niz poslovnih aktivnosti i dešavanja u zemljama u kojim borave, bilo kao vlasnici ili kao visoko rangirani zaposlenici u značajnim kompanijama. Sva dosadašnja iskustva u saradnji s dijasporom pokazuju spremnost iseljenika da svoja poslovna znanja, vještine i poslovne kontakte stave u funkciju ekonomskog i poslovnog razvoja zemlje porijekla.

Prioritet 2 – Uspostavljanje mjera i mehanizama za povećanje finansijskih investicija iseljeničtva u BDBiH

Dio iseljeničtva raspolaže značajnim finansijskim sredstvima koja je moguće staviti u funkciju ekonomskog i društvenog razvoja BDBiH. Pretpostavka za povećanje finansijskih investicija iseljeničtva je prije svega sticanje obostranog povjerenja i razvijanje adekvatnog modela podrške investitorima iz dijaspore.

5.3.2. Mjere

Realizacija Strateškog cilja 3 i utvrđenih prioriteta realizovat će se kroz provođenje sljedećih mjera:

Mjera 1 – Uključivanje predstavnika iseljeničtva iz poslovne zajednice u rad Privrednog vijeća BDBiH

Strateški cilj 3: Osigurati aktivno sudjelovanje iseljeničtva u ekonomskom razvoju BDBiH	
Prioritet	Prioritet 1 – Uspostavljanje mjera i mehanizama za povećanje nefinansijskih doprinosa iseljeničtva ekonomskom razvoju BDBiH
Mjera 1	Uključivanje predstavnika iseljeničtva iz poslovne zajednice u rad Privrednog vijeća BDBiH

Cilj mjere	Uspostaviti kvalitetan mehanizam za uključivanje iseljništva u poboljšanje poslovnog okruženja u Distriktu i privlačenje investicija
Sadržaj	Identifikovati 3 predstavnika poslovne zajednice brčanskog iseljništva i uključiti ih aktivno u rad Privrednog vijeća
Rezultat	<ul style="list-style-type: none"> *Promocija potencijala Distrikta *Bolje razumijevanje mogućnosti i interesa iseljništva vezanih za investiranje * Bolja komunikacija sa poslovnim iseljništvom * Uspostavljena saradnja poslovnog iseljništva s domaćim privrednicima * Uspostavljen kvalitetan mehanizam uključenja poslovnog iseljništva u proces donošenja politika djelovanja relevantnih za razvoj ekonomije
Razvojni efekat	Uključivanjem iseljništva iz poslovne zajednice stvorit će se uslovi za poboljšanje poslovnog okruženja u Distriktu, ojačati veze domaće poslovne zajednice i poslovne zajednice iseljenika, te stvoriti uslovi za promociju ekonomskih i privrednih potencijala Distrikta što bi trebalo rezultirati porastom privrednih investicija.
Period provođenja	2020–2024 (Kontinuirano svake godine)
Nosioci	Ured gradonačelnika Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju Privredno vijeće BDBiH
Korisnici	Vlada i poslovna zajednica BDBiH

Opis mjere: Predstavnici iseljništva iz poslovne zajednice bi na ovaj način zvanično i značajno mogli, kroz davanje savjeta i inputa vezanih za politike i procedure koje imaju uticaj na investicije iseljenika i opći ekonomski razvoj Distrikta, dati svoj doprinos i ujedno raditi na promociji ekonomskih potencijala Distrikta u inostranstvu i na dizajniranju i pripremanju potencijalnih projekata za investiranje u saradnji s poslovnom zajednicom i organima Vlasti BDBiH.

Mjera 2: Uključivanje BDBiH u osnivanje i rad mreže za poslovno uvezivanje i transfer znanja / mentorstvo na nivou BiH

Strateški cilj 3: Osigurati aktivno sudjelovanje iseljništva u ekonomskom razvoju BDBiH	
Prioritet	Prioritet 1 – Uspostavljanje mjera i mehanizama za povećanje nefinansijskih doprinosa iseljništva ekonomskom razvoju BDBiH
Mjera 2	Uključivanje BDBiH u osnivanje i rad mreže za poslovno uvezivanje i transfer znanja/mentorstvo na nivou BiH
Cilj mjere	Uspostaviti kvalitetan mehanizam za poslovni razvoj privatnog sektora u BDBiH koristeći poslovne potencijale iseljništva, kao i međusobno umrežavanje poslovnog iseljništva

Sadržaj	Koristeći uspostavljene mehanizme koordinacije aktivno se uključiti u osnivanje i rad mreže na nivou BiH zajedno s organizacijama privrednika iz Distrikta
Rezultat	*Privrednici sa područja Distrikta povezani s poslovnom zajednicom iseljenika *Privrednici Distrikta koriste usluge mreže
Razvojni efekat	Mentorstvo, transfer znanja i poslovno povezivanje trebalo bi doprinijeti boljim rezultatima poslovanja privrede Distrikta, novim investicijama i generirati brži razvoj
Period provođenja	2020–2024 (Kontinuirano svake godine)
Nosioci	Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju Privredna komora BDBiH Udruženje poslodavaca BDBiH
Korisnici	Poslovna zajednica BDBiH

Opis mjere: Okvirnom strategijom razvoja saradnje sa iseljeništvom BiH predviđeno je na nivou BiH osnivanje mreže za poslovno uvezivanje i transfer znanja/mentorstvo u kojoj bi Distrikt trebao uzeti aktivno učešće. Kroz ovu mrežu bi poslovni ljudi iz iseljeništa volontirali svoje ekspertize, iskustva, te poslovne veze kako bi međusobno saradivali i bili mentori za kompanije/preduzetnike iz BiH.

Mjera 3: Organizacija poslovnih susreta iseljenika i susreta s domaćim privrednicima s redovnom učestalošću

Strateški cilj 3: Osigurati aktivno sudjelovanje iseljeništa u ekonomskom razvoju BDBiH	
Prioritet	Prioritet 1 – Uspostavljanje mjera i mehanizama za povećanje nefinansijskih doprinosa iseljeništa ekonomskom razvoju BDBiH
Mjera 3	Organizacija poslovnih susreta iseljenika i susreta s domaćim privrednicima s redovnom učestalošću
Cilj mjere	Uspostaviti kvalitetan mehanizam za identificiranje i održavanje redovnog kontakta i saradnje s poslovnim iseljeništvom, njihovo međusobno poslovno umrežavanje, te umrežavanje sa kompanijama/preduzetnicima iz Distrikta i drugim učesnicima Sajma
Sadržaj	Identifikovati i pozvati na Sajam najmanje 3 predstavnika/kompanije iz iseljeništa koji bi uzeli aktivno učešće kroz prezentaciju svojih proizvoda/usluga
Rezultat	*Privrednici s područja Distrikta povezani s poslovnom zajednicom iseljenika * Poslovna zajednica iseljenika povezana međusobno
Razvojni efekat	Poslovno povezivanje trebalo bi doprinijeti povećanju sklopljenih poslova i većim privrednim investicijama
Period provođenja	2020–2024 (Kontinuirano svake godine)

Nosioci	Vlada BDBiH Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju Organizatori sajma
Korisnici	Poslovna zajednica BDBiH

Opis mjere: U okviru već tradicionalnog Sajma privrede Distrikta pozvali bi iseljenike iz poslovnog miljea koji imaju vlastite kompanije ili rade na rukovodećim mjestima u inokompanijama (s jasnim sektorskim i ili tematskim usmjerenjem) da prezentuju svoju ponudu i aktivno učestvuju na sajmu i propratnim manifestacijama.

Mjera 4: Uključivanje iseljništva u postojeće mehanizme preferencijalnog finansiranja investicionih projekata u Distriktu

Strateški cilj 3: Osigurati aktivno sudjelovanje iseljništva u ekonomskom razvoju BDBiH	
Prioritet	Prioritet 2 – Uspostavljanje mjera i mehanizama za povećanje finansijskih doprinosa iseljništva ekonomskom razvoju BDBiH
Mjera 4	Uključivanje iseljništva u mehanizme preferencijalnog finansiranja investicijskih projekata i novog zapošljavanja
Cilj mjere	Uspostaviti kvalitetan mehanizam da iseljništvo bude promptno informisano o otvorenim javnim pozivima i mogućnosti korištenja bespovratnih sredstava ili sredstava pod preferencijalnim uslovima s ciljem podsticanja i promovisanja direktnih investicija iseljenika u Brčko distrikt BiH
Sadržaj	Koristeći uspostavljene mehanizme koordinacije i registar iseljenika ažurno informisati iseljenike o mogućnostima dobijanja bespovratnih sredstava i sredstava pod preferencijalnim uslovima putem sajta i direktnom e-mail komunikacijom
Rezultat	*Potencijalni investitori iz iseljništva ažurno informisani o svim aktivnostima Distrikta u ovom domenu *Iseljništvo aktivno učestvuje u realizaciji javnih poziva
Razvojni efekat	Ažurno informisanje o finansijskim pogodnostima za investiranje doprinijet će rastu investicija a samim tim i ekonomskom razvoju Distrikta
Period provođenja	2020–2024 (kontinuirano tokom godine)
Nosioci	Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu Razvojno-garantni fond Distrikta Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju
Korisnici	Iseljništvo

Opis mjere: Vlada BDBiH koristi čitav niz mehanizama za podsticaj novih investicija i zapošljavanje koje putem javnih poziva realizuje. Realizacija ove mjere predviđa da se svim iseljenicima koji su registrovani u registru iseljenika redovno šalju svi raspisani javni pozivi kako bi se osiguralo da

iseljenici budu promptno informisani o mogućnostima i pogodnostima preferencijalnog finansiranja i osiguralo da i oni potencijalno mogu participirati u njima.

Mjera 5: Uvođenje instrumenata finansijskog tržišta i tržišta kapitala za angažovanje finansijskih i investicionih resursa iseljenika u ekonomski razvoj

Strateški cilj 3: Osigurati aktivno sudjelovanje iseljeničtva u ekonomskom razvoju BDBiH	
Prioritet	Prioritet 2 – Uspostavljanje mjera i mehanizama za povećanje finansijskih doprinosa iseljeničtva ekonomskom razvoju Brčko Distrikta
Mjera 5	Uvođenje instrumenata finansijskog tržišta i tržišta kapitala za angažovanje finansijskih i investicionih resursa iseljenika u ekonomski razvoj
Cilj mjere	Izdavanjem obveznica za finansiranje nekih od važnih projekata Distrikta dobila bi se dodatna sredstva od iseljeničtva i uspostavio obostrano ekonomski isplativ sistem dugoročnog finansiranja kojim bi se ojačale ekonomske veze i povjerenje
Sadržaj	Koristeći mogućnost izdavanja papira od vrijednosti (obveznica) Distrikta prikupila bi se od iseljeničtva dodatna sredstva potrebna za finansiranje nekog od kapitalnih projekata od interesa za Distrikt.
Rezultat	*Potencijalni investitori informisani o mogućnosti investiranja u obveznice * Prikupljena sredstva za finansiranje projekata
Razvojni efekat	Investicije iseljeničtva u papire od vrijednosti doprinijet će bržem razvoju Distrikta
Period provođenja	2023–2024
Nosioci	Vlada BDBiH Direkcija za finansije Komisija za papire od vrijednosti Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju
Korisnici	Vlada BDBiH, iseljeničtvo i građani Distrikta

Opis mjere: Iseljenici raspolažu značajnim slobodnim finansijskim sredstvima koja trenutno u Distrikt mogu samo plasirati u formi direktne investicije ili kroz štednju u nekoj od domaćih banaka. Realizacijom ove mjere otvara im se mogućnost da svoja slobodna finansijska sredstva plasiraju na siguran način i uz garantovani prinos plasiraju preko tržišta kapitala. Za realizaciju nekih od važnih infrastrukturnih i/ili projekata ekonomskog razvoja Distrikt će s ciljem prikupljanja novčanih sredstava izdati obveznice koje bi u prvom redu bile usmjerene na potencijalne kupce iz iseljeničtva.

5.4. Strateški cilj 4 – Uključivanjem mladih iz iseljeništva stvoriti uslove za poboljšanje položaja mladih u Distriktu i razvoj cirkularnih migracija

BDBiH čini značajne napore na popravljajući položaja mladih i njihovom aktivnom uključivanju u sve sfere društvenog života i razvoja u Distriktu. U tom kontekstu donesen je i Zakon o mladima²⁹ i formirano Vijeće mladih i na taj način stvoreni institucionalni uslovi za brži razvoj i unapređenje položaja mladih. Uključivanje mladih iz iseljeništva doprinijelo bi jačanju veza sa iseljeništvom, naročito druge i treće generacije iseljenika, sa zemljom porijekla, uspostavljanju dugoročne saradnje na pitanjima od zajedničkog interesa za mlade i pospješilo cirkularne migracije mladih.

5.4.1. Prioriteti

Prioritet 1: Uspostavljanje trajne komunikacije i participacije mladih iz iseljeništva u aktivnostima mladih BDBiH

Prioritet 2: Uključivanje mladih iz iseljeništva u razvoj Distrikta

5.4.2. Mjere

Mjera 1: Organizacija susreta mladih iz iseljeništva

Strateški cilj 4: Uključivanjem mladih iz iseljeništva stvoriti uslove za poboljšanje položaja mladih u Distriktu i razvoj cirkularnih migracija	
Prioritet	Prioritet 1 – Uspostaviti trajnu komunikaciju i participaciju mladih iz iseljeništva u aktivnostima mladih Brčko distrikta BiH
Mjera 1	Organizacija susreta mladih iz iseljeništva
Cilj mjere	Povezivanje mladih iz iseljeništva međusobno i s mladima iz Distrikta radi umrežavanja, razmjene iskustava i identifikiranja zajedničkih područja saradnje
Sadržaj	Pod pokroviteljstvom Vlade BDBiH, a u organizaciji Odjeljenja za stručne i administrativne poslove i Vijeća mladih jednom godišnje bi se organizovao Forum mladih iz iseljeništva na kojem bi mladi iz Distrikta i iseljeništva razmjenjivali iskustva, ideje i inicijative oko zajedničkih područja aktivnosti i saradnje u funkciji razvoja Distrikta i cirkularnih migracija
Rezultat	<ul style="list-style-type: none"> • Uspostavljen Forum kao oblik saradnje mladih • Napravljena mreža mladih iz iseljeništva • Promovisane inicijative mladih
Period provođenja	2020–2024 (kontinuirano svake godine)
Nosioci	Odjeljenje za stručne i administrativne poslove i Vijeće mladih
Korisnici	Mladi iz iseljeništva i mladi iz Distrikta

²⁹ Zakon o mladima Brčko Distrikta BiH <https://skupstinabd.ba/3-zakon/ba/Zakon%20o%20mladima%20Brc--ko%20distrikta%20BiH/001%2018-17%20Zakon%20o%20mladima%20Brc--ko%20distrikta%20BiH%20B.pdf>

Opis mjere: Realizacijom ove mjere u prvom redu bi se doprinijelo uključivanju mladih iz iseljeništa u tokove rada i razvoja mladih u Distriktu te njihovo međusobno umrežavanje kako u iseljeništvu tako i sa mladima u Distriktu. Osim promotivnog potencijala ova mjera može značajno doprinijeti i pokretanju velikog broja inicijativa i projekata kojima bi se unaprijedio položaj mladih u Distriktu, a time i doprinijelo daljem razvoju Distrikta i zadržavanju mladih na ovom području.

Mjera 2 – Ljetni kamp za mlade iz iseljeništa

Strateški cilj 4: Uključivanjem mladih iz iseljeništa stvoriti uslove za poboljšanje položaja mladih u Distriktu i razvoj cirkularnih migracija	
Prioritet	Prioritet 1 – Uspostaviti trajnu komunikaciju i participaciju mladih iz iseljeništa u aktivnostima mladih BDBiH
Mjera 2	Ljetni kamp za mlade iz iseljeništa
Cilj mjere	Povezivanje mladih iz iseljeništa međusobno i s mladima iz BiH radi umrežavanja, razmjene iskustava i identifikovanja zajedničkih područja saradnje
Sadržaj	Organizovat će se ljetni kamp za mlade iz iseljeništa u trajanju od 5 dana na kojem će se mladi iz iseljeništa upoznati sa Distriktom i zajedno sa mladima iz Distrikta provoditi čitav niz zajedničkih aktivnosti. Na kampu će učestvovati 10-15 mladih iz iseljeništa srednjoškolskog uzrasta koji se prijave na javni poziv.
Rezultat	*Napravljena mreža mladih iz iseljeništa međusobno i s mladima iz Distrikta *Promovisana saradnja s mladima iz iseljeništa
Period provođenja	2020–2024 (kontinuirano svake godine)
Nosioci	Odjeljenje za stručne i administrativne poslove, Odjeljenje za obrazovanje, Vijeće mladih, Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu i klubovi iseljenika
Korisnici	Mladi iz iseljeništa i mladi iz Distrikta

Opis mjere: Ljetni kamp bi se organizovao na nekoj od pogodnih lokacija u Distriktu. Učesnici kampa iz iseljeništa bi imali priliku da se upoznaju sa prirodnim i turističkim potencijalima Distrikta i drugim sadržajima od njihovog interesa. Za vrijeme trajanja kampa organizovao bi se i čitav niz sportskih i kulturnih dešavanja za mlade te debate mladih o različitim temama. U sklopu kampa mladi iz iseljeništa bi imali i susrete sa zvaničnicima Distrikta na teme koje mogu biti od zajedničkog interesa.

Mjera 3 – Omladinski projekti za bolje Brčko

Strateški cilj 4: Uključivanjem mladih iz iseljeništva stvoriti uslove za poboljšanje položaja mladih u Distriktu i razvoj cirkularnih migracija	
Prioritet	Prioritet 2 – Uključivanje mladih iz iseljeništva u razvoj Distrikta Brčko
Mjera 3	Omladinski projekti za bolje Brčko
Cilj mjere	Cilj ove mjere je da se zajedničkim radom mladih iz Distrikta i mladih iz iseljeništva realizuju zajednički projekti na teritoriji Distrikta koji će doprinijeti razvoju
Sadržaj	Vlada BDBiH bi putem javnog poziva finansirala omladinske projekte u kojima aktivno učestvuju mladi iz iseljeništva, zajedno sa omladinskim organizacijama iz Distrikta
Rezultat	*Realizovani projekti *Promovisana saradnja sa mladima iz iseljeništva
Period provođenja	2020–2024 (kontinuirano svake godine)
Nosioci	Odjeljenje za stručne i administrativne poslove, Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju
Korisnici	Omladinske organizacije, građani Distrikta, mladi u iseljeništvu

Opis mjere: Omladinske organizacije iz Distrikta bi zajedno s mladim u iseljeništvu osmišljavali i realizovali projekte koje bi finansirala Vlada BDBiH. Finansiranje bi se vršilo na osnovu godišnjeg javnog poziva, a sredstva bi se dodjeljivala po istoj proceduri po kojoj se dodjeljuju i druga sredstva za slične namjene. Uslov za dobijanje sredstava bi bilo osiguravanje sufinansiranja u iznosu od najmanje 20% vrijednosti projekta i učešće najmanje troje mladih iz iseljeništva. Projekti se mogu odnositi na bilo koju oblast života i rada u Distriktu gdje je osnovni kriterij da se projektom izvrši unapređenje ili poboljšanje.

6. O Akcionom planu i budžetu

Za realizaciju ove strategije izrađen je poseban akcioni plan, koji je dat kao Aneks 2 ovog dokumenta.

Za realizaciju ove strategije definisana su i potrebna budžetska sredstva koja su predstavljena u Akcionom planu. Detaljan prikaz planiranog budžeta za realizaciju ove strategije dat je u Aneksu 3 ovog dokumenta. Ovdje je važno napomenuti da se pri realizaciji ove strategije računa i na tehničku i finansijsku pomoć donatora, višeg nivoa vlasti i međunarodnih organizacija.

7. O monitoringu i evaluaciji

Implementaciju ove strategije prati Vlada Brčko distrikta Bosne i Hercegovine posredstvom Odjeljenja za evropske integracije i ekonomsku saradnju. Praćenje provođenja ove strategije će se provoditi s ciljem mjerenja napretka u realizaciji predviđenih mjera, povećanja njene efikasnosti i racionalnog korištenja resursa.

Ocjenjivanje (evaluacija) ove strategije vršit će se poslije protoka polovice vremena njene primjene (2022. godine) i na kraju implementacije tj. 2024. godine. Evaluaciju implementacije strategije moguće je raditi kroz osnivanje posebnog internog tima za evaluaciju ili angažovanjem evaluatora sa strane. Pored ocjene implementacije, evaluacija treba da da i preporuke i smjernice o daljim aktivnostima na razvijanju saradnje sa iseljeništvom.

U svrhu efikasnog praćenja (monitoring) i evaluacije Strategije izrađen je poseban alat (Prijedlog okvira za monitoring i evaluaciju) koji se nalazi u Aneksu 4 ovog dokumenta.

ANEKS 1 – Institucionalni okvir za razvijanje saradnje sa iseljeništvom na nivou Bosne i Hercegovine

Članom V Ustava BiH utvrđene su nadležnosti Predsjedništva BiH i to: vođenje vanjske politike, predstavljanje BiH u međunarodnim i evropskim organizacijama, vođenje pregovora za zaključenje međunarodnih ugovora BiH, izvršavanje odluka Parlamentarne skupštine, ali i koordinacija, prema potrebi, s međunarodnim i nevladinim organizacijama u BiH.³⁰

Vijeće ministara BiH je odgovorno za provođenje smjernica i odluka u sljedećim oblastima: vanjska politika, politika vanjske trgovine, carinska i monetarna politika, finansije institucija države Bosne i Hercegovine i njene međunarodne finansijske obaveze, politika imigracije, izbjeglica i azila i regulacija ovih oblasti, međunarodna i međuentitetska primjena krivičnih zakona uključujući i odnose sa Interpolom, uspostavljanje i upravljanje općom i međunarodnom komunikacionom opremom, uređivanje međuentitetskog saobraćaja, kontrola aviosaobraćaja, podrška međuentitetskom usklađivanju, kao i po drugim pitanjima koja dogovore entiteti.

Parlamentarna skupština BiH, shodno članu IV Ustava BiH, nadležna je za donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluka Predsjedništva ili za vršenje funkcija Skupštine.

Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave BiH³¹ bliže su regulisane nadležnosti ministarstava i organa uprave na državnom nivou, među kojima se direktno mogu prepoznati i nadležnosti koje se direktno tiču odnosa sa iseljeništvom.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH nadležno je za kreiranje politike BiH prema iseljeništvu (Član 12). Unutar ministarstva postoji Sektor za iseljeništvo. Sektor za iseljeništvo predlaže utvrđivanje politike i provodi utvrđenu politiku u oblasti iseljeništva; daje primjedbe, prijedloge i sugestije u pripremi zakona, podzakonskih akata i drugih propisa iz ove oblasti; prati i predlaže zaključivanje bilateralnih sporazuma iz oblasti od značaja za iseljeništvo; prikuplja i obrađuje statističke i druge podatke o iseljeništvu iz BiH, upravlja bazom podataka i radi na njenom održavanju i razvoju, podstiče različite oblike udruživanja i saradnje iseljenika i njihovih udruženja i pruža pomoć u njihovom radu; radi na redovnom informisanju bosanskohercegovačkog iseljeništva o stanju u BiH, a naročito o pitanjima od značaja za iseljeništvo; upozna je nadležne organe u BiH sa problemima iseljeništva i prati rješavanje tih problema; ostvaruje saradnju sa klubovima i udruženjima iseljenih bh. građana, te koordinira aktivnosti u oblasti privredne, kulturne, obrazovne saradnje i informisanja; obavlja poslove pružanja stručne pomoći iseljenim bh. građanima u ostvarivanju i zaštiti njihovih prava i saraduje sa resornim ministarstvima u rješavanju ovih pitanja; priprema stručne izvještaje, informacije i analize iz svoje nadležnosti; po odobrenju ministra informiše javnost o pitanjima iz svoje nadležnosti.

U okviru sektora djeluju sljedeće unutrašnje organizacione jedinice: Odsjek za statusna pitanja i informisanje i Odsjek za privrednu, obrazovnu, naučnu i kulturnu saradnju.³²

³⁰ <http://www.predsjednistvobih.ba/nadl/default.aspx?id=10005&langTag=bs-BA>

³¹ Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine, "Službeni glasnik BiH", broj: 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09 i 103/09

³² http://www.mhrr.gov.ba/organizaciona_struktura/default.aspx?id=5&langTag=bs-BA

Ministarstvo vanjskih poslova BiH nadležno je za podsticanje, razvijanje i koordinaciju saradnje sa iseljeništvom iz BiH (Član 8).

Ministarstvo civilnih poslova BiH obavlja poslove državljanstva, upis i evidenciju građana, zaštitu ličnih podataka, prijavljivanje prebivališta i boravišta, lične isprave, putne isprave i postupak evidentiranja registracije vozila (Član 15). Istovremeno, ovo ministarstvo nadležno je i za pitanja iz oblasti nauke, obrazovanja i kulture, te za organizaciju dodatnih časova jezika za iseljeništvo iz BiH.

Ministarstvo sigurnosti BiH nadležno je za kreiranje, staranje i provođenje politike useljavanja i azila, odnosno za politiku kretanja i boravka stranaca u BiH (Član 14).

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH nadležno je, između ostalog, za poslove od značaja za saradnju sa iseljeništvom poput vanjskotrgovinske politike i carinsko tarifne politike u BiH, odnosno za poslovno okruženje, jedinstven ekonomski prostor te razvoj i promociju preduzetništva (Član 9). Ministarstvo je nadležno i za definisanje politike, tj. osnovnih principa za koordinaciju djelatnosti i usklađivanje planova entitetskih tijela vlasti i institucija na međunarodnom planu u područjima poljoprivrede, energetike, zaštite okoline, razvoja i korištenja prirodnih resursa, kao i turizma.

Agencija za statistiku BiH predviđena je kao samostalna upravna organizacija (Član 17), koja je u saradnji sa entitetskim zavodima provela popis stanovništva u BiH, uključujući i pitanja relevantna za vanjske migracije, odnosno za iseljeništvo BiH.

Agencija za rad i zapošljavanje BiH inicira zaključivanje međunarodnih ugovora u oblasti zapošljavanja i učestvuje u pregovorima o zaključivanju međunarodnih ugovora u oblasti socijalnog osiguranja za dio nezaposlenosti i prati njihovo provođenje u saradnji sa zavodima za zapošljavanje entiteta i BDBiH, prikuplja inostrane i domaće zahtjeve i informacije o ponudi i potražnji domaće i strane radne snage, a u saradnji sa entitetskim zavodima za zapošljavanje i Zavodom za zapošljavanje BDBiH realizuje te ugovore u granicama svojih nadležnosti i mogućnosti tržišta rada u BiH.

Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine (IDDEEA) je osnovana Zakonom o Agenciji u junu 2008. godine („Službeni glasnik BiH", broj 56/08).

IDDEEA je nadležna za donošenje standarda iz oblasti identifikacionih dokumenata, administraciju i održavanje servera na kojima se nalaze podaci iz centralnih evidencija, hostanje aplikacija putem kojih nadležni organi vode upravne postupke oko izdavanja ličnih dokumenata, održavanje mreže za prenos podataka između institucija sa svih nivoa vlasti i personalizaciju (štampanje) ličnih dokumenata.

Agencija za unapređenje stranih investicija u BiH pruža podršku direktnim stranim investicijama i olakšava priliv stranih ulaganja u BiH. Agencija saraduje s institucijama izvršne vlasti i investitorima, te pomaže nadležnim zakonodavnim vlastima da poboljšaju zakonski okvir za strana ulaganja.

Direkcija za ekonomsko planiranje BiH, između ostalog, nadležna je za koordinaciju pripreme razvojnih dokumenata BiH, za jačanje kapaciteta za izradu dokumenata, te ubrzanje procesa značajnih za pristup EU. U okviru ove direkcije postoji i Sektor za koordinaciju pripreme, za monitoring implementacije i evaluaciju razvojnih dokumenata.

Centralna banka BiH, između ostalog, direktno ili preko svojih glavnih jedinica prikuplja statističke podatke od nadležnih institucija Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske, o ekonomskim i finansijskim pitanjima, pod uslovom da relevantni nadležni organi takve podatke ne smatraju povjerljivim. U tu svrhu, ona saraduje s nadležnim institucijama drugih država i s međunarodnim organizacijama.

Osim ovih institucija potrebno je spomenuti i Centralnu izbornu komisiju, važnu u procesu uključivanja iseljništva u izborni proces, kao i mnoge institucije na entitetskom, kantonalnom i lokalnom nivou vlasti. Stoga je učešće različitih aktera iz različitih sektora i nivoa vlasti potrebno pri definiranju i implementaciji širih politika u vezi s iseljništvom, odnosno njegovim vezivanjem za razvoj u BiH.

ANEKS 2 – Akcioni plan za realizaciju Strategije razvoja saradnje sa iseljeništvom

Strateški cilj 1 – **Razviti institucionalne i normativne kapacitete BDBiH za uspješnu saradnju sa iseljeništvom**

Mjera 1 – Uspostaviti vertikalnu koordinaciju s nadležnim tijelima, organima i organizacijama na nivou BiH koristeći postojeći mehanizam koordinacije

	Aktivnost	Vremenski rok	Nosioci aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Donijeti odgovarajuće odluke kojima će se Ured koordinatora BDBiH pri Vijeću ministara BiH ovlastiti za saradnju sa iseljeništvom	30 dana od usvajanja Strategije	Vlada BDBiH – predlagač Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
2.	Donijeti odgovarajuće odluke kojima će se zamjenik gradonačelnika Distrikta ovlastiti kao kontrolna tačka vezana za saradnju sa iseljeništvom	30 dana od usvajanja Strategije	Vlada BDBiH	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
3.	Ovlastiti Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju kao prijemnu i distributivnu tačku mehanizma vertikalne koordinacije saradnje sa iseljeništvom	30 dana od usvajanja Strategije	Vlada BDBiH	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

Mjera 2 – Uspostaviti horizontalnu koordinaciju svih odjeljenja u sastavu Vlade BDBiH po pitanjima i aktivnostima vezanim za iseljništvo koristeći postojeći mehanizam koordinacije

	Aktivnost	Vremenski rok	Nosioci aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Ovlastiti Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju kao glavnu tačku mehanizma horizontalne integracije	30 dana od usvajanja Strategije	Vlada BDBiH	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
2.	Doraditi interne akte Odjeljenja za evropske integracije i međunarodnu saradnju po potrebi	60 dana od usvajanja Strategije	Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

Mjera 3 – Edukacija, obuka i trening rukovodilaca/službenika zaduženih za pitanja iseljništva i saradnju sa iseljništvom

	Aktivnost	Vremenski rok	Nosioci aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Identifikacija i odabir rukovodilaca/službenika koji će se osposobljavati	90 dana od usvajanja Strategije	Šefovi odjeljenja Vlade BDBiH, Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
2.	Kreiranje i usvajanje plana i programa osposobljavanja	120 dana od usvajanja Strategije a onda redovno svake godine u rokovima za godišnje planiranje	Vlada BDBiH, Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
3.	Provođenje programa osposobljavanja	U skladu s planom i programom osposobljavanja svake godine	Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju	U budžetu Distrikta godišnje je potrebno izdvojiti dodatna sredstva u iznosu od 15.000 KM

4.	Evaluacija programa osposobljavanja	Nakon realizacije programa u sklopu rokova za redovno godišnje izvještavanje	Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju u saradnji sa šefovima odjeljenja i polaznicima	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
----	-------------------------------------	--	---	--

Mjera 4 – Uspostavljanje i ažuriranje registra iseljeničtva BDBiH

	Aktivnost	Vremenski rok	Nosioci aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Kreiranje baze podataka (registra) iseljenika i iseljeničkih organizacija i udruženja i povezati je s bazom na nivou BiH	120 dana od usvajanja Strategije	Ured gradonačelnika i Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju u saradnji sa Odjeljenjem za stručne i administrativne poslove i Odjeljenjem za javni registar	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
2.	Dorada WEB portala sa dijelom koji se odnosi na komunikaciju sa iseljeničtvom i registar iseljenika i povezivanje sa BiH portalom za iseljeničtvo	150 dana od usvajanja Strategije, a nakon toga redovno ažuriranje	Ured gradonačelnika u saradnji sa Odjeljenjem za stručne i administrativne poslove	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

Mjera 5 – Organizovanje radne manifestacije „Dani brčanske dijasporë“

	Aktivnost	Vremenski rok	Nosioci aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Kreiranje plana i programa manifestacije	Za narednu godinu u skladu s rokovima redovnog godišnjeg planiranja	Glavni koordinator Vlade BDBiH u saradnji sa Odjeljenjem za evropske integracije i međunarodnu saradnju	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

2.	Formiranje Organizacionog odbora i slanje poziva	Najmanje 120 dana prije održavanja manifestacije	Vlada BDBiH	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
3.	Pripreme za organizaciju manifestacije	30 dana prije održavanja manifestacije	Organizacioni odbor i Ured gradonačelnika u saradnji sa Odjeljenjem za evropske integracije i međunarodnu saradnju i drugim odjeljenjima u zavisnosti od izabrane teme	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
4.	Održavanje manifestacije	U skladu s planom i programom	Ured gradonačelnika i Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju	U budžetu Distrikta godišnje je potrebno izdvojiti dodatna sredstva u iznosu od 30.000 KM
5.	Podnošenje izvještaja o realizaciji	45 dana nakon održavanja manifestacije	Organizacioni odbor i Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

Mjera 6 – Organizovanje studijskih posjeta brčanskom iseljeništvu

	Aktivnost	Vremenski rok	Nosioci aktivnosti	Indikatori uspješnosti	Potrebni resursi
1.	Kreiranje plana i programa studijskih posjeta	U prvoj godini realizacije strategije i svake godine za narednu godinu u skladu s rokovima redovnog godišnjeg planiranja	Ured gradonačelnika u saradnji s Odjeljenjem za evropske integracije i međunarodnu saradnju	Plan i program napravljen i usvojen	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

2.	Pripreme za organizaciju studijske posjete	60 dana prije održavanja studijskog posjeta	Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju u saradnji s Uredom gradonačelnika i drugim odjeljenjima u zavisnosti od programa studijskog posjeta	Pripreme uspješno izvršene	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
3.	Realizacija studijskih posjeta	U skladu s planom i programom	Ured gradonačelnika i Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju	Broj iseljenika i/ili iseljeničkih organizacija prisutnih na događaju	U budžetu Distrikta godišnje je potrebno izdvojiti dodatna sredstva u iznosu od 20.000 KM
4.	Podnošenje izvještaja o realizaciji studijskih posjeta	30 dana nakon realizacije	Ured gradonačelnika i Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju	Izvještaj usvojen na Vladi BDBiH	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

Strateški cilj 2 – Uključivanjem društvenog i ljudskih kapitala iseljništva ubrzati društveni razvoj Distrikta i ojačati međusobne veze

Mjera 1 – Razvijanje kanala razmjene informacija o potrebnim i raspoloživim resursima za transfer znanja i vještina

	Aktivnost	Vremenski rok	Nosioci aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Participacija u izradi matrice za prikupljanje ključnih informacija o naučnom i akademskom iseljništvu	U skladu s tempom i rokovima na nivou BiH	Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju u saradnji s drugim akterima i akademskom zajednicom	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
2.	Učešće u kontinuiranom procesu identifikacije ključnih aktera	Kontinuirano u skladu s dinamikom i rokovima na nivou BiH	Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju u saradnji s drugim akterima i akademskom zajednicom	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

Mjera 2 – Razvoj mehanizama podrške transferu znanja i vještina

	Aktivnost	Vremenski rok	Nosioci aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Kreiranje i raspisivanje javnog poziva za sufinansiranje uključivanja naučnog i akademskog iseljništva u reformske procese obrazovanja	U prvoj godini realizacije strategije, svake godine	Odjeljenje za obrazovanje	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
2.	Realizacija i monitoring aktivnosti i projekata finansiranih po osnovu javnog poziva	U skladu s dinamikom iz javnog poziva	Odjeljenje za obrazovanje	U budžetu Distrikta godišnje je potrebno izdvojiti dodatna sredstva u iznosu od 15.000 KM

3.	Izveštaj o realizaciji podrške transferu znanja i vještina	U skladu s dinamikom redovnog godišnjeg izvještavanja	Odjeljenje za obrazovanje	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
----	--	---	---------------------------	--

Mjera 3 – Uspostavljanje fundusa književnog i publicističkog stvaralaštva iseljeničtva – Kulturni kutak dijaspore

	Aktivnost	Vremenski rok	Nosioci aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Kreiranje i raspisivanje javnog poziva za popunjavanje fundusa	U prvoj godini realizacije strategije, svake godine	Gradska biblioteka u saradnji s Odjeljenjem za privredni razvoj, sport i kulturu	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
2.	Opremanje i promocija iseljeničkog kulturnog kutka u okviru Gradske biblioteke	U prvoj godini realizacije strategije	Gradska biblioteka	U budžetu Distrikta potrebno izdvojiti dodatna sredstva u 2020. godini – 1.000 KM
3.	Prikupljanje književnih i publicističkih djela iseljenika	Kontinuirano od prve godine realizacije strategije	Gradska biblioteka	U budžetu Distrikta potrebno izdvojiti dodatna sredstva u godišnjem iznosu od 4.000 KM
4.	Organizacija književne večeri	Jednom godišnje od prve godine realizacije strategije	Gradska biblioteka	U budžetu Distrikta potrebno izdvojiti dodatna sredstva u godišnjem iznosu od 1.000 KM

Mjera 4 – Predstavljanja likovnog i multimedijalnog stvaralaštva iseljeničtva u Distriktu i domaćih umjetnika u zemljama iseljeničtva

	Aktivnost	Vremenski rok	Nosioci aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Organizacija izložbe likovnog/multimedijalnog stvaralaštva iseljeničtva u Distriktu	U prvoj godini realizacije strategije svake godine	Gradska galerija u saradnji s Odjeljenjem za privredni razvoj, sport i kulturu i umjetnici u iseljeničtvu	U budžetu Distrikta potrebno dodatno izdvojiti 10.000 KM godišnje
2.	Organizacija izložbe likovnog/multimedijalnog stvaralaštva umjetnika iz Distrikta u inostranstvu	U prvoj godini realizacije strategije svake godine	Gradska galerija u saradnji s Odjeljenjem za privredni razvoj, sport i kulturu i umjetnicima iz Distrikta	U budžetu Distrikta potrebno dodatno izdvojiti 10.000 KM godišnje

Strateški cilj 3 – Osigurati aktivno sudjelovanje iseljeničtva u ekonomskom razvoju BDBiH

Mjera 1 – Uključivanje predstavnika iseljeničtva iz poslovne zajednice u rad Privrednog vijeća BDBiH

	Aktivnost	Vremenski rok	Nosioci aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Izmijeniti i dopuniti odluku o osnivanju Privrednog vijeća Brčko distrikta BiH	90 dana od dana usvajanja strategije	Ured gradonačelnika i Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
2.	Identifikovati 3 predstavnika poslovne zajednice brčanskog iseljeničtva i kooptirati ih u rad Privrednog vijeća	150 dana od dana usvajanja strategije	Ured gradonačelnika i Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu, poslovna zajednica iseljenika	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

Mjera 2 – Uključivanje BDBiH u osnivanje i rad mreže za poslovno uvezivanje i transfer znanja/mentorstvo

	Aktivnost	Vremenski rok	Nosioci aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Učešće u osnivanju i radu mreže za poslovno uvezivanje i transfer znanja/mentorstvo	U skladu s dinamikom i rokovima na nivou BiH	Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju, Privredna komora i Udruženje poslodavaca	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

Mjera 3 – Organizacija poslovnih susreta iseljenika i susreta s domaćim privrednicima s redovnom učestalošću

	Aktivnost	Vremenski rok	Nosioci aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Identifikacija predstavnika/kompanija iz iseljeničtva za učešće na Sajmu privrede	U prvoj godini realizacije strategije, svake godine, 90 dana prije održavanja sajma	Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju, Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu, Organizatori Sajma	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
2.	Poslovni susreti privrednika iz iseljeničtva na Sajmu	U skladu s programom Sajma	Vlada BDBiH i organizatori Sajma	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru budžeta za Sajam
3.	Priprema i podnošenje izvještaja	U rokovima koji su predviđeni	Organizatori Sajma	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

Mjera 4 – Uključivanje iseljeničtva u mehanizme preferencijalnog finansiranja investicijskih projekata i novog zapošljavanja

	Aktivnost	Vremenski rok	Nosioci aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Objavljuvanje javnih poziva i na dijelu portala koji je namijenjen iseljeničtvu te na bh. portalu za iseljeničtvo	U prvoj godini realizacije strategije, po dinamici objavljivanja javnih poziva	Ured gradonačelnika i nadležna odjeljenja i druge institucije	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
2.	Slanje cirkularnih e-mailova s javnim pozivima potencijalno zainteresovanim iseljenicima iz registra iseljenika	U skladu s dinamikom objavljivanja javnih poziva	Ured gradonačelnika u saradnji s Odjeljenjem za evropske integracije i međunarodnu saradnju	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

Mjera 5 – Uvođenje instrumenata finansijskog tržišta i tržišta kapitala za angažovanje finansijskih i investicionih resursa iseljenika u ekonomski razvoj

	Aktivnost	Vremenski rok	Nosioci aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Izbor projekta pogodnog za finansiranje putem izdavanja obveznica	U trećoj godini realizacije strategije	Vlada BDBiH	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
2.	Donošenje odluke o izradi prospekta za ulaganje putem obveznica i raspisan javni poziv za izradu	U četvrtoj godini realizacije strategije	Vlada BDBiH	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
3.	Izrada prospekta za izdavanje obveznica	90 dana od izbora pružaoca usluge	Vlada BDBiH, odnosno nadležno odjeljenje	U budžetu Distrikta potrebno dodatno izdvojiti 20.000 KM
4.	Donošenje odluke o emisiji obveznica	U skladu s dinamikom rada Skupštine	Skupština BDBiH	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
5.	Saglasnost Komisije za papire od vrijednosti	U skladu s rokovima iz propisa	Komisija za papire od vrijednosti, Direkcija za finansije	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
6.	Promocija upisa obveznica kod iseljeničtva	30 dana prije dana emisije	Ured gradonačelnika	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
7.	Upis emisije obveznica	U skladu s propisima i prospektom	Direkcija za finansije	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
8.	Izveštaj o emisiji	15 dana nakon zaključenja emisije	Vlada BDBiH, Direkcija za finansije	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

Strateški cilj 4 – Uključivanjem mladih iz iseljeničtva stvoriti uslove za poboljšanje položaja mladih u Distriktu i razvoj cirkularnih migracija

Mjera 1 – Organizacija susreta mladih iz iseljeničtva

	Aktivnost	Vremenski rok	Nosioci aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Priprema foruma mladih iz iseljeničtva	U prvoj godini realizacije strategije, svake godine najmanje 90 dana prije održavanja	Odjeljenje za stručne i administrativne poslove i Vijeće mladih	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
2.	Održavanje foruma mladih iz iseljeničtva	U prvoj godini realizacije strategije, svake godine	Odjeljenje za stručne i administrativne poslove i Vijeće mladih	U budžetu Distrikta potrebno dodatno izdvojiti 8.000 KM svake godine
3.	Izveštaj o održanom forumu	30 dana nakon završetka foruma	Odjeljenje za stručne i administrativne poslove i Vijeće mladih	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

Mjera 2 – Ljetni kamp za mlade iz iseljeničtva

	Aktivnost	Vremenski rok	Nosioci aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Raspisivanje javnog poziva za učešće na ljetnom kampu	U prvoj godini realizacije strategije, svake godine, 120 dana prije termina održavanja kampa	Odjeljenje za stručne i administrativne poslove, Ured gradonačelnika i druga odjeljenja	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
2.	Učešće mladih iz iseljeničtva na ljetnom kampu	U prvoj godini realizacije strategije, svake godine u terminu održavanja kampa	Odjeljenje za stručne i administrativne poslove i Vijeće mladih	U budžetu Distrikta potrebno dodatno izdvojiti 25.000 KM svake godine

3.	Izveštaj o realizaciji kampa	30 dana po završetku kampa	Odjeljenje za stručne i administrativne poslove i Vijeće mladih	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
----	------------------------------	----------------------------	---	--

Mjera 3 – Omladinski projekti za bolje Brčko

	Aktivnost	Vremenski rok	Nosioci aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Kreiranje i raspisivanje javnog poziva za finansiranje omladinskih projekata za bolje Brčko uz učešće mladih iz iseljeništa	U prvoj godini realizacije strategije, svake godine	Odjeljenje za stručne i administrativne poslove, Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
2.	Odabir, realizacija i monitoring projekata	U prvoj godini realizacije strategije, svake godine	Odjeljenje za stručne i administrativne poslove	U budžetu Distrikta potrebno dodatno izdvojiti 20.000 KM svake godine
3.	Izveštaj o realizaciji	U terminima redovnog godišnjeg izvještavanja	Odjeljenje za stručne i administrativne poslove	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

ANEKS 3 – Budžet potreban za implementaciju Strategije

Za implementaciju ove strategije razvijanja saradnje sa iseljeništvom u narednom petogodišnjem periodu potrebno je iz budžeta BDBiH osigurati dodatna sredstva u ukupnom iznosu od 811.000 KM za period provođenja Strategije.

Strategijom nisu predviđena sredstva koja će se za provođenje pojedinih mjera iz strategije eventualno osigurati od donatora, međunarodnih organizacija i drugih zainteresovanih da učestvuju u njenom provođenju. Eventualna dodatna sredstva će biti iskorištena ili za provođenje dodatnih aktivnosti ili za finansiranje aktivnosti iz Strategije u kojem će slučaju izdvajanje iz budžeta BDBiH biti umanjeno za iznos tako prikupljenih sredstava.

U petogodišnjem periodu provođenja strategije za ostvarivanje postavljenih strateških ciljeva i provođenje mjera i aktivnosti predviđenih strategijom potrebno je po pojedinim strateškim ciljevima izdvojiti:

Strateški cilj 1 – Institucionalni kapaciteti i povezivanje	325.000 KM
Strateški cilj 2 – Iseljništvo i društveni razvoj	201.000 KM
Strateški cilj 3 – Iseljništvo i ekonomski razvoj	20.000 KM
Strateški cilj 4 – Mladi i iseljništvo	265.000 KM

U nastavku je dat detaljan pregled predloženog budžeta po ciljevima, mjerama i godinama implementacije Strategije:

Strateški ciljevi i mjere	2020	2021	2022	2023	2024	Ukupno
Strateški cilj 1 - Razviti institucionalne i normativne kapacitete						
Mjera 1 - Vertikalna koordinacija	0	0	0	0	0	0
Mjera 2 - Horizontalna koordinacija	0	0	0	0	0	0
Mjera 3 - Edukacija, obuka i trening	15000	15000	15000	15000	15000	75000
Mjera 4 - Uspostavljanje i ažuriranje registra iseljeničtva						0
Mjera 5 - Dani Brčanske diaspore	30000	30000	30000	30000	30000	150000
Mjera 6 - Organizovanje studijskih posjeta	20000	20000	20000	20000	20000	100000
UKUPNO	65000	65000	65000	65000	65000	325000
Strateški cilj 2 - Iseljentištvo i društveni razvoj						
Mjera 1 - Razvijanje kanala za transfer znanja i vještina	0	0	0	0	0	0
Mjera 2 - Razvijanje mehanizma za transfer znanja	15000	15000	15000	15000	15000	75000
Mjera 3 - Fundus književnog i publicističkog rada	6000	5000	5000	5000	5000	26000
Mjera 4 - Predstavljanje likovnog i multimedijalnog stvaralaštva	20000	20000	20000	20000	20000	100000
UKUPNO	41000	40000	40000	40000	40000	201000
Strateški cilj 3 - Iseljentištvo i ekonomski razvoj						
Mjera 1 - Uključivanje iseljeničtva u Privredno vijeće	0	0	0	0	0	0
Mjera 2 - Mreža za poslovno uvezivanje	0	0	0	0	0	0
Mjera 3 - Poslovni susreti sa iseljenicima	0	0	0	0	0	0
Mjera 4 - Preferencijalno finansiranje	0	0	0	0	0	0
Mjera 5 - Izdavanje obveznica za iseljentištvo	0	0		20000	0	20000

UKUPNO	0	0	0	20000	0	20000
Strateški cilj 4 - Mladi i iseljeništvo						
Mjera 1 - Organizacija susreta mladih iz iseljeništva	8000	8000	8000	8000	8000	40000
Mjera 2 - Ljetni kamp za mlade iz iseljeništva	25000	25000	25000	25000	25000	125000
Mjera 3 - Omladinski projekti za bolje Brčko	20000	20000	20000	20000	20000	100000
UKUPNO	53000	53000	53000	53000	53000	265000
SVEGA PO GODINAMA	159000	158000	158000	178000	158000	811000

ANEKS 4 – Prijedlog okvira za monitoring i evaluaciju realizacije Strategije razvoja saradnje sa iseljeništvom

Red. br.	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rezultat	Indikator	Početno stanje	Cilj 2022.	Cilj 2024.	Izvor verifikacije rezultata
	Vizija: Izgrađen efikasan i efektivan sistem međusobnih veza i odnosa koji omogućava stalnu podršku i jačanje uspješne saradnje BDBiH sa iseljeništvom i uključivanje iseljeničva u razvoj na svim poljima od zajedničkog i općeg interesa.		Vlasti BDBiH angažuju iseljeničstvo kao ravnopravnog partnera (SDG17); Iseljeničstvo doprinosi humanim (ljudskim) kapitalom u obrazovnom, naučnom i kulturnom razvoju (SDG 4); Iseljeničstvo se bavi transnacionalnim preduzetništvom stvarajući nove i primamljive prilike za zapošljavanje u BDBiH (SDG 8); Mladi iz iseljeničstva se angažuju u aktivnostima usmjerenim, prije svega, na održavanje mira, ostvarivanje pravde, promocije inkluzivnog učešća u politici i povećanju odgovornosti (SDG 16)	* Stepen zadovoljstva iseljeničstva saradnjom sa BDBiH i tretmanom iseljeničstva ** Godišnja stopa rasta GDP-a BDBiH *** Godišnji iznos investicija realizovanih u BDBiH **** Pokrivenost uvoza izvozom ***** Procenat mladih iseljenika koji vjeruju da je donošenje odluka u BDBiH inkluzivno i odgovorno	Nedovoljno sistematično uključivanje koncepta migracija i razvoja u javne politike u BDBiH. Nedovoljno iskorišten potencijal za uključivanje iseljeničstva u društvene i ekonomske razvojne procese, a posebno neiskorišten potencijal mladih	70%* >5%** 90 mil. KM*** 60%**** 40*****	90%* >6%** 120 mil. KM*** 75%**** 80*****	*Godišnja <i>online</i> anketa iseljenika ** i *** Izveštaji Agencije za statistiku BiH **** Statistika vanjske trgovine za BDBiH ***** Godišnja <i>online</i> anketa mladih iseljenika

	CILJ 1:		Razvijeni institucionalni i normativni kapaciteti BDBiH za uspješnu saradnju sa iseljeništvom	<p>* % broja javnih dokumenta BDBiH koji u sebe uključuju koncept migracija i razvoja</p> <p>** % ispitanika iz iseljništva koji su zadovoljni nivoom usluga i aktivnosti organa BDBiH</p> <p>*** % državnih službenika koji su obučeni za koncept razvoja i migracija</p>		<p>80%*</p> <p>60%**</p> <p>40%***</p>	<p>100%*</p> <p>80%**</p> <p>60%***</p>	<p>*na osnovu pregleda dokumenata</p> <p>** na osnovu redovne godišnje <i>online</i> ankete</p> <p>*** na osnovu Izvještaja o obuci</p>
	Prioritet 1 – <u>Uspostavljanje koordinacionog mehanizma za podršku uključivanja koncepta migracija u razvojne politike na svim nivoima vlasti</u>							

1.	Uspostavljanje vertikalne koordinacije s nadležnim tijelima, organima i organizacijama na nivou BiH koristeći postojeći mehanizam koordinacije	Vlada BDBiH, Ured koordinatora BDBiH u Vijeću ministara BiH	Uspostavljen efikasan institucionalizovani mehanizam vertikalne koordinacije i unaprijeđena saradnja kroz koju BDBiH aktivno učestvuje u svim zajedničkim aktivnostima i projektima vezanim za iseljenišvo	* Broj realizovanih zajedničkih projekata, zajedničkih inicijativa i aktivnosti u kojima je učestvovao Distrikt; ** Broj realizovanih ideja, inicijativa I preporuka koje su dali predstavnici Distrikta	5* 0**	10* 3**	15* 5**	Izvještaji o radu Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH i drugih ministarstava na nivou BiH, Izvještaj o radu Ureda koordinatora BDBiH u Vijeću ministara BiH, Izvještaj o radu Vlade BDBiH
2.	Uspostavljanje horizontalne koordinacije svih odjeljenja u sastavu Vlade BDBiH po pitanjima i aktivnostima vezanim za iseljenišvo koristeći postojeći mehanizam koordinacije	Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju	* Koncept migracija i saradnje sa iseljeništvom je sastavni dio svih razvojnih politika i dokumenata Distrikta i sva odjeljenja efektivno i efikasno saraduju sa iseljeništvom po svim pitanjima	* Broj zvaničnih dokumenata Distrikta koji prepoznaju značaj iseljenišva u razvojnim procesima; ** Broj realizovanih projekata, zajedničkih inicijativa i aktivnosti u kojima je učestvovalo više odjeljenja Vlade BDBiH; *** % iseljenika koji su se u anketi izjasnili da je saradnja s odjeljenjima vrlo dobra ili odlična	1* 1** 0***	3* 15** 50%***	5* 30** 80%***	* Na osnovu sadržaja razvojnih dokumenata ** Izvještaj Odjeljenja za evropske integracije i međunarodnu saradnju *** Godišnja <i>online</i> anketa iseljenišva na osnovu registra iseljenika

	Prioritet 2 – <u>Razvoj kapaciteta javne uprave za uspješnu saradnju sa iseljeništvom</u>							
1.	Osposobljavanje za uspješnu realizaciju strategije kroz povećanje razumijevanja koncepta migracija, značaja uključivanja iseljeničtva u razvoj i sticanje znanja i vještina neophodnih za uspješnu realizaciju saradnje sa iseljeničtvom	Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju	Osposobljena javna uprava BDBiH za uspješnu saradnju sa iseljeničtvom	* Broj održanih edukacija, obuka i treninga (godišnje) ** Broj novoeduciranih državnih službenika/zaposlenika i obučeni za saradnju sa iseljeničtvom	4* 4**	4* 15**	4* 30**	Izvještaji Odjeljenja za evropske integracije i međunarodnu saradnju
	Prioritet 3 – <u>Identifikacija iseljeničtva i uspostavljanje kanala komunikacije</u>							

1.	Kreiranje i ažuriranje <i>online</i> registra iseljenika iz BDBiH	Ured gradonačelnika BDBiH	Registar kreiran i ažurno se dopunjava i koristi	* Broj iseljenika i iseljeničkih organizacija i udruženja registrovanih u bazi podataka	?	3000*	5000*	*Izveštaj nadležne službe za informacijski sistem
2.	Kreiranje i održavanje direktnog kanala komunikacije i informisanja iseljeničtva	Ured gradonačelnika BDBiH	Komuniciranje i informisanje iseljeničtva se odvija efikasno i efektivno	* Broj poslanih informacija iseljeničtva iz registra (godišnje) ** Broj informacija, upita i inicijativa primljenih od iseljeničtva registrovanog u bazi podataka *** Broj realizovanih ideja, inicijativa i preporuka koje je dalo registrovano iseljeničtvo	0* 0** 0***	>150* >200** 10***	>300* >400** 20***	Izveštaj nadležne službe za informacijski sistem i Izveštaj Odjeljenja za evropske integracije i međunarodnu saradnju

3.	Organizovanje radne manifestacije “Dani brčanske dijasporo”	Ured gradonačelnika BDBiH	Direktna komunikacija sa iseljeništvom se odvija efikasno i efektivno	* Broj iseljenika i iseljeničkih organizacija i udruženja prisutnih na manifestaciji ** Broj novoprijavljenih iseljenika u registar iseljenništva *** Broj realizovanih ideja, inicijativa, projekata i aktivnosti iniciranih na manifestaciji	0* 0** 0***	150* 2000** 3***	250* 4000** 5***	* i ** Izvještaj nadležne službe za informacijski sistem i ***Izvještaj Odjeljenja za evropske integracije i međunarodnu saradnju
4.	Organizovanje studijskih posjeta brčanskom iseljeništvu	Ured gradonačelnika BDBiH i Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju	Direktna komunikacija i saradnja sa iseljeništvom se odvija efikasno i efektivno	* Broj studijskih posjeta (kumulativno) ** Broj iseljenika i iseljeničkih organizacija i udruženja prisutnih na događaju (pojedinačnom) *** Broj realizovanih ideja, inicijativa, projekata i aktivnosti iniciranih na događaju	0* 0** 0***	6* 80** 2***	10* 120** 3***	* i ** Izvještaji o studijskim posjetama ***Izvještaj Odjeljenja za evropske integracije i međunarodnu saradnju

	CILJ 2:		Uključivanjem društvenog i ljudskih kapitala iseljeničtva ubrzan društveni razvoj Distrikta i ojačane međusobne veze	* Broj iseljenika koji aktivno participiraju u aktivnostima, procesima i inicijativama ** Procenat pozitivnih reakcija iseljeničtva na uspostavljenu komunikaciju i aktivnosti		50% 50%	70% 90%	Na osnovu <i>online</i> redovne ankete iseljeničtva
	<u>Prioritet 1 – Korištenje društvenog i ljudskog kapitala iseljeničtva u ubrzavanju društvenog razvoja Distrikta kroz transfer znanja i vještina</u>							
1.	Razvijanje kanala razmjene informacija o potrebnim i raspoloživim resursima za transfer znanja i vještina	Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju	Uspostavljena baza podataka naučnog i akademskog iseljeničtva, naučnih institucija u kojima rade, kao integralni dio baze naučnih radnika i institucija BiH	Broj iseljenika sa statusom akademskog iseljeničtva porijeklom iz Distrikta u BiH bazi podataka	0	20	40	Izvještaj iz baze podataka

2.	Razvoj mehanizama podrške transferu znanja i vještina	Odjeljenje za obrazovanje i Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju	Kreiran povoljan ambijent za veću uključenost eksperata, naučnog i akademskog iseljeničtva u razvojne i reformske procese obrazovnog i naučnoistraživačkog prostora u BDBiH	* Broj podržanih i realizovanih projekata (godišnje) ** Broj projekata i programa evropske i međunarodne razmjene znanja i ostvarenih partnerstava (godišnje) *** Broj ostvarenih dolazaka stručnjaka radi unapređenja znanja i kompetencija	0* 0** 0***	3* 3** 5***	5* 5** 10***	* i *** Izvještaj Odjeljenja za obrazovanje, ** Izvještaj Odjeljenja za evropske integracije i međunarodnu saradnju
	Prioritet 2 – <u>Promocija i produbljivanje saradnje veza BDBiH sa iseljeničtvom u različitim domenima društvenog razvoja Distrikta</u>							

1.	Uspostavljanje fundusa književnog i publicističkog stvaralaštva iseljeničtva – Kulturni kutak dijaspora	Gradska biblioteka i Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu	Formiran fundus književnog i publicističkog stvaralaštva iseljenika i uspješno promovisano stvaralaštvo	* Broj književnih i publicističkih dijela prikupljenih u fundus ** Broj održanih promocija	0* 0**	200* 4**	500* 8**	Izvještaj o radu Gradske biblioteke
2.	Predstavljanja likovnog i multimedijalnog stvaralaštva iseljeničtva i domaćih umjetnika u zemljama iseljeničtva	Gradska galerija i Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu	Uspješno promovisano kulturno stvaralaštvo dijaspora i domaće likovno stvaralaštvo	* Broj organizovanih izložbi (kumulativno) ** Broj posjetilaca (kumulativno)	0* 0**	6* 3000**	12* 5000**	Izvještaj o radu Gradske galerije
	CILJ 3:		Iseljeničtvo aktivno učestvuje u ekonomskom razvoju BDBiH	* Broj novih privrednih subjekata osnovanih od strane iseljenika na teritoriji Distrikta ** Ukupna vrijednost investicija realizovanih od strane iseljeničtva u BDBiH (kumulativno) *** Broj novozaposlenih po osnovu investicija iseljenika u BDBiH		10* 10 mil. KM** 150***	20* 15 mil. KM** 300***	Javni registri, Izvještaji o realizaciji aktivnosti, Izvještaji o realizaciji javnih poziva, Podaci Privredne komore i Udruženja poslodavaca

	Prioritet 1 – <u>Uspostavljanje mjera i mehanizama za povećanje nefinansijskih doprinosa iseljeničtva ekonomskom razvoju BDBiH</u>							
1.	Uključivanje predstavnika iseljeničtva iz poslovne zajednice u rad Privrednog vijeća BDBiH	Ured gradonačelnika Privredno vijeće BDBiH	Uspostavljen kvalitetan mehanizam uključivanja poslovnog iseljeničtva u proces donošenja politika djelovanja relevantnih za razvoj ekonomije, Uspostavljena saradnja poslovnog iseljeničtva s domaćim privrednicima, Bolje razumijevanje mogućnosti i interesa iseljeničtva vezanih za investiranje, Promovirani potencijali Distrikta	* Broj dostavljenih prijedloga predstavnika poslovne zajednice iseljenika ** Broj realizovanih ideja, inicijativa, projekata i aktivnosti iniciranih od strane poslovne zajednice iseljenika *** Procenat fizičkog prisustva predstavnika poslovne zajednice iseljenika na sjednicama Privrednog vijeća	10* 5** >60%	20* 10** 100%	Zapisnici i izvještaji Privrednog vijeća BDBiH	

2.	Uključivanje BDBiH u osnivanje i rad mreže za poslovno uvezivanje i transfer znanja/mentorstvo na nivou BiH	Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju, Privredna komora BDBiH, Udruženje poslodavaca BDBiH	Privrednici s područja Distrikta povezani s poslovnom zajednicom iseljenika, Privrednici Distrikta aktivno koriste usluge mreže	* Broj privrednika iz BDBiH uključenih u rad mreže ** Broj privrednika iz BDBiH koji su primili pomoć iz mreže *** Vrijednost sklopljenih poslova kompanija/preduzetnika iz Distrikta kroz kontakte/saradnju ostvarenu putem mreže	0* 0** 0***	100* 10** >1.000.000 KM***	200* 20** 4.000.000 KM***	* Na osnovu izvještaja mreže ** i *** Na osnovu godišnje <i>online</i> ankete koju bi Privredna komora i Udruženje poslodavaca BDBiH trebali da provedu među svojim članovima
3.	Organizacija poslovnih susreta iseljenika i susreta s domaćim privrednicima s redovnom učestalošću	Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju, Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu, Organizatori Sajma	Privrednici s područja Distrikta povezani s poslovnom zajednicom iseljenika Poslovna zajednica iseljenika povezana međusobno	* Broj učesnika iz poslovne zajednice iseljenika na Sajmu (kumulativno) ** Broj sklopljenih poslova s poslovnom zajednicom iz iseljeničtva (kumulativno) *** Vrijednost sklopljenih poslova (kumulativno)	0* 0** 0***	10* 15** >1.000.000 KM***	20* 40** >4.000.000 KM***	Na osnovu izvještaja organizatora Sajma

4.	Uključivanje iseljništva u mehanizme preferencijalnog finansiranja investicijskih projekata i novog zapošljavanja	Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu, Razvojno-garantni Fond Distrikta	Uspostavljen kvalitetan mehanizam za podsticaj investicijskih projekata iz iseljništva / povezanih sa iseljništvom	* Broj prijavljenih investitora iz iseljništva na javne pozive (kumulativno) ** Broj realizovanih ugovora sa iseljništvom (kumulativno)	0* 0**	15* 12**	30* 30**	Izveštaji nosilaca aktivnosti o realizaciji pojedinih javnih poziva
	Prioritet 2 – <u>Uspostavljanje mjera i mehanizama za povećanje finansijskih investicija iseljništva u BDBiH</u>							
1.	Emitovanje obveznica Distrikta za finansiranje kapitalnih projekata	Vlada BDBiH, Direkcija za finansije	Iseljništvo aktivno učestvuje u ekonomskom razvoju BDBiH kupovinom obveznica	* Broj investitora iz iseljništva koji su kupili obveznice ** Iznos uplaćenih obveznica od strane investitora iz iseljništva	0* 0**	0* 0**	>50* >500.000 KM**	* Izveštaj o realizovanoj emisiji obveznica

	CILJ 4:		Uključivanjem mladih iz iseljeničtva stvoreni uslovi za poboljšanje položaja mladih u Distriktu i razvoj cirkularnih migracija	<p>* Broj mladih iz iseljeničtva koji aktivno učestvuju u programima i aktivnostima</p> <p>** Broj mladih iz Distrikta koji zajedno s mladima iz iseljeničtva učestvuju u programima i aktivnostima</p> <p>*** Broj mladih iz iseljeničtva koji redovno svake godine učestvuju u zajedničkim aktivnostima</p> <p>**** Broj preduzeća ili drugih organizacionih oblika koje su mladi iz iseljeničtva osnovali u BDBiH</p>		<p>>100*</p> <p>>300**</p> <p>>50***</p> <p>> 5****</p>	<p>>300*</p> <p>>500**</p> <p>>150***</p> <p>>15****</p>	Izvještaji o realizaciji programa i aktivnosti, Izvještaji o realizaciji javnog poziva, **** Javni registri
	Prioritet 1 – <u>Uspostavljanje trajne komunikacije i participacije mladih iz iseljeničtva u aktivnostima mladih BDBiH</u>							

1.	Organizacija foruma mladih iz iseljeništa	Odjeljenje za stručne i administrativne poslove i Vijeće mladih	Mladi iz iseljeništa povezani međusobno i s mladima iz Distrikta i rade zajednički, razmjenjuju iskustva i identifikuju i realizuju zajednička područja saradnje	* Broj učesnika foruma (po forumu) ** Broj mladih iz iseljeništa prisutan na forumu (kumulativno) *** Broj realizovanih inicijativa (kumulativno)	0* 0** 0***	40* 30** 5***	60* 60** 10***	Iz izvještaja o realizaciji Forumu
2.	Organizacija ljetnog kampa za mlade iz iseljeništa	Odjeljenje za stručne i administrativne poslove i Vijeće mladih	Mladi iz iseljeništa upoznati sa BDBiH i povezani međusobno i s mladima iz Distrikta i rade zajednički, razmjenjuju iskustva i identifikuju i realizuju zajednička područja saradnje	* Broj mladih iz iseljeništa prijavljenih za ljetni kamp (prosječno po javnom pozivu) ** Broj mladih iz iseljeništa koji su učestvovali u radu kampa (kumulativno)	0* 0**	15* 30**	20* 60**	Iz izvještaja o realizaciji Kampa
	Prioritet 2 – <u>Uključivanje mladih iz iseljeništa u razvoj Distrikta</u>							

1.	Realizacija projekata mladih za bolje Brčko	Odjeljenje za stručne i administrativne poslove, Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju	Uspješno se realizuju zajednički projekti mladih iz Distrikta i iseljeništva koji doprinose općem razvoju Distrikta	* Broj prijavljenih projekata (po pozivu) ** Broj realizovanih projekata (kumulativno) *** Broj mladih iz iseljeništva koji je učestvovao u realizovanim projektima (kumulativno)	0* 0** 0***	6* 9** 16***	9* 16** 25***	Izvještaj nosioca realizacije projekata
----	---	--	---	---	-------------------	--------------------	---------------------	---